

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ V BEZPEČNOSTNÍM
TÉMATU DOPRAVNÍ VÝCHOVY**

Autor práce: Michaela Křížová

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: PhDr. Štěpán Kavan, Ph.D.

Katedra: Právních oborů a bezpečnostních studií

2023

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Michaela Křížová

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: České Budějovice

Název bakalářské práce: Vzdělávání žáků v bezpečnostním tématu dopravní výchovy

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Education of Pupils in the Safety Topic of Traffic Education

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, titul): PhDr. Štěpán Kavan, Ph.D.

Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): Březen 2022

Cíl bakalářské práce:

Hlavním cílem bakalářské práce je zjistit úroveň znalostí o dopravní bezpečnosti vybraných žáků 1. stupně základní školy ve městě a na vesnici. Vedlejším cílem práce je interpretovat a charakterizovat problematiku dopravní výchovy jako součásti vzdělávání v oblasti bezpečnosti.

Student: Michaela Křížová	27.4.2022 datum	 podpis
Vedoucí práce: PhDr. Štěpán Kavan, Ph.D.	30.5.2022 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	30.5.2022 datum	 podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	1.6.2022 datum	 podpis
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	10.6.2022 datum	 podpis

e jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce PhDr. Štěpánu Kavanovi, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

KŘÍŽOVÁ, M. *Vzdělávání žáků v bezpečnostním tématu dopravní výchovy: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2023. 73 s. Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Štěpán Kavan, Ph.D.

Klíčová slova: škola, dopravní výchova, bezpečnost, chodec, cyklista

Bakalářská práce je zaměřena na dopravní výchovu 1. stupně základní školy. Úvodní kapitola je věnována historii dopravní výchovy. V práci jsou postupně zpracovány základní aspekty dopravní výchovy. Bezpečný pohyb po dopravní komunikaci a podmínky pro samostatnou jízdu dítěte na kole. Dále je charakterizováno správné chování dítěte v autě, a jak by rodiče měli jít příkladem. Další kapitola bakalářské práce je věnována rámcovému vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání. Konkrétně bude charakterizována vzdělávací oblast člověk a jeho svět. Hlavním cílem bakalářské práce je zjistit úroveň znalostí o dopravní bezpečnosti vybraných žáků 1. stupně základní školy ve městě a na vesnici. Vedlejším cílem práce je interpretovat a charakterizovat problematiku dopravní výchovy jako součásti vzdělávání v oblasti bezpečnosti.

Praktická část je provedena kvantitativním výzkumem na třech základních školách. Odpovědi z dotazníkového šetření byly vyhodnoceny pomocí analýzy. Autorka porovnává úroveň znalostí žáků 1. stupně základní školy ve městě a na vesnici pomocí metody komparace. Na základě zjištěných dat byla prokázána lepší orientace v dopravní bezpečnosti u dětí ze základní školy ve městě.

ABSTRACT

KŘÍŽOVÁ, M. *Education of Pupils in the Safety Topic of Traffic Education*. Bachelor Thesis. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2023. 73 pp. Supervisor: PhDr. Štěpán Kavan, Ph.D.

The main topic of the bachelor's thesis is traffic education in primary school grades 1 through 5. The initial chapter explores the history of traffic education. The study gradually explains the fundamental elements of traffic education, such as safe road use and conditions for children to ride bicycles independently. Furthermore, the thesis describes children's appropriate behaviour in automobiles; and how parents should set an example for them. The following chapter of the paper focuses on the primary education curriculum framework. The educational topic of Man and His World undergoes particular emphasis. The primary objective of the bachelor's thesis is to assess the level of knowledge about traffic safety among selected primary school pupils in urban and rural areas. The thesis' secondary objective is interpreting and characterising traffic education issues as a safety education component.

The practical component consists of quantitative research conducted in three primary schools; the survey responses underwent analysis. The author estimates the level of knowledge of primary school pupils in urban and rural areas using the comparison method. According to the data collected, primary school children in urban areas have a better understanding of traffic safety.

Keywords: school, traffic education, safety, pedestrian, cyclist

OBSAH

ÚVOD	8
1 CÍL A METODIKA	9
2 DOPRAVNÍ VÝCHOVA	11
2.1 Škola, vzdělávání.....	11
2.2 Historie dopravní výchovy	12
2.3 Dopravní výchova – pojem	13
2.4 Dětská dopravní hřiště	19
2.5 Účastníci provozu.....	21
2.6 Chodec	23
2.7 Cyklista, podmínky pro samostatnou jízdu	27
2.8 Dítě jako spolujezdec, spolucestující	29
2.9 Konfliktní situace	31
2.10 Projekty a kampaně.....	32
3 RÁMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	35
3.1 Člověk a jeho svět	35
4 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	37
4.1 Vyhodnocení hypotéz.....	50
5 OBRÁZKOVÝ TEST	51
6 DISKUZE	58
ZÁVĚR	60
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	61
SEZNAM ZKRATEK	66
SEZNAM OBRÁZKŮ	67
SEZNAM GRAFŮ	68
SEZNAM GRAFŮ K OBRÁZKOVÉMU TESTU	69
SEZNAM PŘÍLOH	70
PŘÍLOHY	71

ÚVOD

Bakalářská práce se zabývá problematikou vzdělávání žáků v bezpečnostním tématu dopravní výchovy. Doprava má negativní vliv na životní prostředí i lidskou společnost. Doprava nás doslova obléhá. Každý člověk bez rozdílu věku se na ni nějak účastní. Dítě je bezpochyby nejzranitelnějším účastníkem silničního provozu především proto, že je nevyzpytatelné. Proto by měly být děti řádně připravovány teoreticky i prakticky. Dítě vstupuje do silničního provozu, kde na něj čeká řada nebezpečí a ztrácí tak rychle svou dětskou bezstarostnost. Dítě vnímá provoz na pozemní komunikaci jinak než dospělý. Jedná impulzivně a neuvědomuje si možné riziko. Špatně odhaduje vzdálenost auta při přecházení a má omezený výhled díky své výšce. Nerozezná, odkud se nese zvuk jedoucího auta. I řidič musí předvídat, že mu může vběhnout dítě do cesty. Zvláště v blízkosti škol či dětských hřišť. Tam je pohyb dětí nejintenzivnější a obezřetnost řidiče je na místě. Návyky by si děti měly osvojit už od útlého věku. S věkem dítěte by mělo vzrůstat i povědomí o nebezpečí na komunikaci. Získávají první způsoby chování na komunikacích. Primárně výchovou v rodině, poté v mateřské a základní škole.

Jedním z nejzávažnějších problémů bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, je počet usmrcených zranitelných účastníků silničního provozu. Děti se začínají na 1. stupni základní školy pohybovat po komunikaci samy. Dopravní výchova je rozložena do několika předmětů ve více ročnících. Od roku 2013 je dopravní výchova zařazena do rámcového vzdělávacího programu základního vzdělávání (RVP ZV). Vzhledem k rozsáhlosti RVP ZV je v práci charakterizována pouze jeho část a to „Člověk a jeho svět“. Dopravní výchova má působit jako prevence, proto budou popsány některé projekty a kampaně z dopravní bezpečnosti, které mají předcházet nehodám a minimalizovat jejich následky. Dopravní výchova vyžaduje vyšší úroveň odborné přípravy učitelů. Proškolení, ale není na takové úrovni, jakou by tato problematika vyžadovala. Dopravní výchova je v RVP rozložena do několika vzdělávacích oblastí. Pro učitele je takto uspořádáno, aby výuka mohla být efektivně realizována. Autorka se domnívá, že by vzdělávání učitelů v této oblasti mělo být zařazeno do jejich vzdělávání, aby získali potřebnou odbornost. Je třeba jít naproti tomu, aby z dítěte vyrostl rozvážný a sebejistý účastník silničního provozu a aby se na silnici vrátila ohleduplnost a základní pravidla slušného chování.

1 CÍL A METODIKA

Hlavním cílem bakalářské práce je zjistit úroveň znalostí o dopravní bezpečnosti vybraných žáků 1. stupně základní školy ve městě a na vesnici. Vedlejším cílem práce je interpretovat a charakterizovat problematiku dopravní výchovy jako součásti vzdělávání v oblasti bezpečnosti.

V práci je řešena problematika dopravní výchovy jako prevence nehodovosti s účastí dětí. Detailně bude popsán pojem dopravní výchovy jakožto hlavního činitele přípravy dětí na řešení různých dopravních situací především v roli chodce a cyklisty. Charakterizována je vzdělávací oblast „člověk a jeho svět“, která je součástí rámcového vzdělávacího programu základního vzdělávání a je zpracována jen pro 1. stupeň základní školy na který je práce zaměřena. Dále je nutno upozornit na projekty a kampaně, které jsou důležité pro prevenci. V bakalářské práci jsou použity metody: syntéza, dotazníkové šetření, dotazníkové šetření, kvantitativní výzkum, metoda komparace a analýzy; jejich charakteristika je následně popsána.

SYNTÉZA - Cílem syntézy je skloubit získané poznatky do nové, logicky ucelené vědecké výpovědi o zkoumaném problému. Produktem syntézy je obohacení vědy o nové poznání. Na základě použití metody syntézy vytváříme z jednotlivých faktů získaných jinými metodami (např. analýzou, indukcí) ucelený vědecký obraz či novou vědeckou výpověď o zkoumaném problému.¹ Syntéza byla využita při čtení literatury. Autorka si z více knižních zdrojů vyvodila vlastní závěr.

DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ - je jedna z technik terénního sběru informací, při které jsou potřebné informace od zkoumaných osob získány písemně, prostřednictvím tištěných otázek, obsažených v dotazníku. Součástí vyhotovení dotazníku byla pilotní studie. Uskutečnila se na 8letém rodinném příslušníkovi, aby autorka zjistila, zda vyplňování nezabere mnoho času při vyučovací hodině. Metodou dotazníkového šetření autorka realizovala kvantitativní výzkum na základních školách ve městě a na vesnici.

KVANTITATIVNÍ VÝZKUM- je založen na testování hypotéz, tedy jejich potvrzení či vyvrácení. Využívá kvantifikační či statistické metody. Sběr dat je strukturovaný a probíhá zpravidla pomocí dotazníků. Byl využitý v empirické části bakalářské práce, díky jemuž získala autorka mnoho odpovědí od žáků.

---

¹ OCHRANA F., *Metodologie, metody a metodika vědeckého výzkumu*, 1. vydání. Univerzita Karlova, 2019, s. 49

METODA KOMPARACE – Obecně platí, že metoda komparace je založena na porovnávání určitého zkoumaného problému u komparovaných (porovnávaných) jednotek. Komparované jednotky jsou ty entity, kterou jsou předmětem zkoumání, kdy cílem je zjistit, zdali se porovnávané jednotky (např. fyzické objekty, osoby, obce atd.) podobají, či liší. Znamená zjišťování rozdílů nebo podobností u dvou nebo více sledovaných objektů (jevů).² Autorka pomocí této metody srovnávala úroveň znalostí žáků vybrané základní školy ve městě a na vesnici v jednotlivých otázkách.

ANALÝZA - postup či způsob provedení rozboru nějakého problému, stavu či skutečnosti. Analýzu autorka využila při vyhodnocování odpovědí z dotazníkového šetření v programu Excel.

Práce je rozdělena do dvou částí. Teoretická část je provedena metodou syntézy. Při čtení odborné literatury autorka syntéza pomohla vyvodit teoretické závěry a dát informace do souvislostí. V teoretické části bude interpretována a charakterizována problematika dopravní výchovy jako součásti vzdělávání v oblasti bezpečnosti.

Praktická část se uskuteční kvantitativním výzkumem. Sběr dat bude proveden dotazníkovým šetřením na 3 základních školách. Ve městě České Budějovice v ZŠ Grünwaldova a na vesnici v ZŠ Nedabyle a ZŠ Horní Stropnice. Cílem je porovnání úrovně znalostí o dopravní bezpečnosti žáků 1. stupně vybrané základní školy ve městě a na vesnici. Díky této metodě autorka získá mnoho názorů od žáků. V dotazníku je pouze 13 otázek z důvodu, že respondenty jsou žáci 1. stupně základní školy. Součástí dotazníkového šetření je i otestování žáků ve znalosti dopravního značení pomocí obrázkového testu. Úkolem dětí je spojit správný název s dopravní značkou. Výsledky jsou zpracovány pomocí metody komparace. K vyhodnocení výsledků dotazníkového šetření bude využita metoda komparace a analýzy. Metodou komparace autorka zjistí rozdíly v úrovni znalostí a chování dětí, na pozemní komunikaci. Bude prováděna analýza získaných odpovědí z dotazníků prostřednictvím statistických metod, kdy po jejich analýze budou data interpretována a vyvozeny závěry.

H1: Více jak polovina dětí ví, od kolika let mohou jezdit samy na kole po pozemní komunikaci.

H2: Děti na vesnici nenosí při jízdě na kole přilbu.

H3: Více jak polovina dětí se nezúčastnila žádné besedy týkající se dopravní výchovy.

---

² OCHRANA F., *Metodologie, metody a metodika vědeckého výzkumu*, 1. vydání. Univerzita Karlova, 2019, s. 58

2 DOPRAVNÍ VÝCHOVA

2.1 Škola, vzdělávání

Škola je společenská instituce, jejíž tradiční funkcí je poskytovat vzdělání žákům příslušných věkových skupin v organizovaných formách podle určitých vzdělávacích programů. Pojetí a funkce školy se mění se změnami společenských potřeb. Stala se místem socializace žáků, podporujícím jejich osobnostní a sociální rozvoj a připravujícím je na život osobní, pracovní a občanský.³ Je jednou z nejdůležitějších organizací v životě všech občanů. Dle čl. 33 Listiny základních práv a svobod má každý právo na vzdělání. Základní vzdělávání navazuje na výchovu v rodině a předškolní vzdělávání. Je etapou vzdělávání, která postupně rozvíjí klíčové kompetence žáka. Připravuje ho na další vzdělávání a uplatnění v budoucím životě. Poskytuje základ všeobecného vzdělávání, který absolvuje celá populace. Základní vzdělávání je rozděleno obsahově do dvou stupňů s devíti postupnými ročníky.

Doprava je charakterizována jako činnost spjatá s cílevědomým přemístováním osob a hmotných předmětů v nejrůznějších objemových, časových a prostorových souvislostech.⁴ V posledních desetiletích prošla doprava velkým rozvojem. Jde o cílený a organizovaný pohyb věcí a osob pomocí dopravních prostředků po dopravní komunikaci. Doprava se stala v životě člověka nepostradatelnou součástí. Každý z nás má nějaké potřeby, které musíme uskutečnit. Dnes už si lidé život bez dopravy neumí představit. Například abychom si mohli dojet nakoupit, potřebujeme vydělávat peníze. S tím je spojené dopravování se do zaměstnání. Dojíždění za prací utváří velký podíl každodenních cest pracujícího obyvatelstva. Jedním ze zvláštních zákonů provozu je, že většina lidí na celém světě tráví každý den přibližně stejné množství času tím, že se dostanou tam, kam potřebují.⁵

Zpravidla rozlišujeme dopravu dle prostoru, ve kterém se nachází dopravní cesta:

- Silniční – zajišťuje přemístování osob a věcí vozidly po pozemní komunikaci
- Železniční – lze ji charakterizovat jako dopravní systém s vyšší bezpečností nezávislý na povětrnostních vlivech a šetrný k životnímu prostředí než silniční a letecká doprava.

³ PRŮCHA J., WALTEROVÁ E., MAREŠ J., *Pedagogický slovník*, 3. vydání. Praha, 2001, s. 238

⁴ ZELENÝ L., *Doprava: dopravní infrastruktura*, 1. vydání. Praha, 2000, s. 5

⁵ VANDERBILT T., *Traffic, Why We Drive the Way We Do*. London: Penguin Books. 2009. s. 131

- Leteckou – doprava vzdušnou cestou, vhodná na delší vzdálenosti, využívána pro mezinárodní dopravu

Mobilita čili pohyblivost je jedním z nejdůležitějších znaků struktury moderní společnosti. Moci se „volně pohybovat“ je navíc znakem svobody. A je proto základním požadavkem lidí v zemi, která se označuje jako svobodná.⁶

2.2 Historie dopravní výchovy

Dopravní výchova má dlouholetou tradici. Díky automatizované výrobě se stal po válce automobil běžným dopravním prostředkem. Osobní, silniční i nákladní doprava zaznamenala mimořádný vzestup.⁷ Přibývalo více dopravních nehod s účastí osob. Zranění utrpělo 3263 osob, těžké 1122 osob a 48 lidí na silnicích hlavního města zahynulo, ať jako řidiči, spolujezdci či chodci. Začala se provádět opatření, která by vedla k bezpečnosti silničního provozu. Historicky první zmínky o dopravní výchově spadají do roku 1932. V Praze proběhl bezpečnostní týden, díky jemuž začala společnost chápat jako celek prvky dopravní bezpečnosti v nově vznikajícím dopravním prostředí. Při osvětě obyvatelstva měly pomoci výstavy, které organizoval Autoklub republiky Československé (ARČs). Na výstavě byly zveřejněny dokumenty týkající se dopravní výchovy. Osvětou v tématu dopravní výchovy, mělo docházet ke zvýšení dopravní bezpečnosti na pozemních komunikacích. V expozici byly reprezentovány určité typy dopravních značek. ARČs situoval tisíce dopravních značek po československých pozemních komunikacích. Na konci roku 1935 zorganizoval ARČs expozici specializovanou jen na dopravní výchovu. ARČs měl podporu několika důležitých organizací, které měly spojitost s bezpečností na pozemních komunikacích. Mezi ně patřili např. zástupci parlamentních dopravních výborů, rozhlas, pojišťovny a v neposlední řadě výrobci automobilů. V období mezi výstavami došlo ke značnému pokroku společnosti v dopravním myšlení. Sám sebe ARČs označil za „strážce dopravní bezpečnosti“. ARČs specifikoval provedení dopravní výchovy pro děti a mládež ve vzdělávacích institucích a v přímo v sídle ARČs. Vyučoval tzv. „hodinky bezpečnosti“. Od jara do zimy roku 1935 jich bylo reprezentováno celkem padesát. V Praze své znalosti zdokonalilo 15000 dětí obecných škol, v dalších městech potom 20000 dětí.

---

⁶ MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, *Děti na cestách, bezpečně po městě*. 2. doplněné vydání. Praha, 2006. s. 9.

⁷ 16. KYNCL J., *Historie dopravy na území České republiky*. 1. vydání. Praha. 2006. s. 34.

Učební osnovy byly předvedeny s maximálním přesvědčením a svědomitě vypracovaným obsahem. Děti na venkově byly proškoleny prostřednictvím rozhlasu.⁸

František Alexander Elstner (1902-1974) aplikoval ponejprv pojem „dopravní výchova“. Uskutečnilo se tak právě v hodinkách bezpečnosti. Učební osnovy obecných škol pražských“ prokazovaly úsilí školského systému o působení na děti a mládež v oblasti dopravní bezpečnosti. Nejmladší žáci navštěvující první a druhé třídy se seznamovali s dopravní výchovou aplikovanou do předmětu prvouky. Žáci třetí třídy měli začleněnou dopravní výchovu do vlastivědy. Žáci se ve čtvrté třídě seznamovali s dopravní výchovou v předmětech občanské nauky a kreslení. V období 1969-2004 vydala naše nakladatelství několik desítek učebních materiálů dopravní výchovy pro mateřské a základní školy. Jednalo se o pracovní listy, sešity, hry a prvouky. Důvodem ke zdokonalení výuky dopravní výchovy byl ve školním roce 2013/2014 Rámcový vzdělávací program, který byl schválen.⁹

2.3 Dopravní výchova – pojem

Dopravní výchova je chápána jako část pedagogické psychologie dopravy, která se zaměřuje na cílené ovlivňování chování všech účastníků dopravy.¹⁰ Dopravní nehody a podíl dětí a školní mládeže na jejich následcích je závažným negativním fenoménem intenzity dopravy současnosti. Jejich původ spočívá většinou v selhání některého z prvků dopravního systému, který tvoří jeho účastníci a dopravní prostředí, v němž se mobilita realizuje. Častým důvodem je zejména nedostatečná připravenost jednotlivých aktérů na vzájemnou bezpečnou interakci. Výchova a výcvik žádoucích znalostí, intelektuálních i motorických dovedností a správných návyků chování je předmětem systémů dopravní výchovy¹¹

Je neoddělitelnou součástí všeobecného vzdělávání. Jde o systematický proces, který vyžaduje odborný přístup. Jedním z očekávaných efektů je snížení nehodovosti a rizikových situací v silničním provozu. Začlenění dopravní výchovy do vzdělávacího procesu žáků 1. stupně je důležité pro pochopení bezpečnosti silničního provozu.

---

⁸ LÍMOVÁ L., *Teorie dopravní výchovy*, 1. vydání. Praha, 2006, s. 11.

⁹ PEDAGOGICKÁ FAKULTA MASARYKOVY UNIVERZITY. *Knihy a texty Ped. Muni.* [online]. Copyright © 2023 [cit. 2023-01-24]. Dostupné z WWW: <<https://www.ped.muni.cz/z21/knihy/2009/32/32/texty/provalilova.pdf>>

¹⁰ ŠTIKAR J., HOSKOVEC J., *Přehled dopravní psychologie. Historie, teorie, výzkum, aplikace.* Praha: Karolinum. 1995. s. 60.

¹¹ ŘEHULKA E., *Škola a zdraví 21 Praxe současné školy a výchova ke zdraví*, Brno, 2008, s. 99

Dopravní výchova pokládá základy pro bezpečné a ohleduplné chování k ostatním účastníkům silničního provozu a zodpovědnost za své chování. Vede děti k poznání a uvědomění si možných nebezpečí, která jim v aktivním provozu hrozí. Je důležité u dětí vybudovat dopravní smysl, aby uměly předvídat rizika, předcházet nebezpečným situacím, správně tyto situace vyhodnocovat. Interpretuje bezpečné chování z pohledu chodce, cyklisty, cestujícího dopravními prostředky. Důraz klade také na pravidla bezpečné jízdy autem z pohledu spolujezdce, vysvětluje použití zádržných systémů – autosedaček a bezpečnostních pásů. Jde o vytváření celoživotních návyků. Má za cíl kladně působit na celoživotní učení dětí. Získané návyky by se měly v dospělosti upevňovat samotnou praxí, aby mohly být předány další generaci. Dopravní výchova probíhá ve dvou fázích. První fází je informativní působení. Zahrnuje adekvátní výběr pravidel provozu na pozemních komunikacích, který odpovídá dané věkové kategorii dětí. S tím je spojené správné pochopení učiva, vyvozování správných závěrů, rozhodnutí a vhodné reakce na konkrétní dopravní situace.¹² V druhé části se jedná o formování dětí. Zajišťuje cílené vytvoření správných návyků dítěte pro dodržování etických norem a uplatnění poznatků v praxi.¹³

Charakteristika základních cílů dopravní výchovy:

- a) pochopení funkce dopravy jako řízeného systému vymezeného zákonnými normami
- b) formování mravního vědomí a jednání ve smyslu morální a právní odpovědnosti při chůzi a jízdě v silničním provozu
- c) osvojení zásad bezpečného chování a jednání v silničním provozu dle zákonných norem jako chodce, cyklista, cestující (spolujezdec)
- d) zvládnutí techniky chůze a jízdy na jízdním kole
- e) pochopení významu technického stavu a údržby vozidel pro bezpečnou jízdu v silničním provozu a praktické zvládnutí základních úkonů údržby jízdního kola
- f) zvládnutí základních taktických prvků chůze a jízdy v silničním provozu
- g) znalost technických podmínek dopravy a zařízení ovlivňujících bezpečnost silničního provozu
- h) pochopení významu a role policistů pro bezpečný a plynulý provoz na silnicích

---

¹² AMAVET JUNIOR BRNO. Dokumenty. Amavet.org. [online]. Copyright © [cit. 2023-01-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.amavet.org/sites/default/files/dokumenty/dopravka/11.pdf>>.

¹³ ŠTIKAR J., HOSKOVEC J., ŠTIKAROVÁ J., *Psychologie v dopravě*. 1. vydání. Praha: Karolinum. 2003. s. 189.

- i) osvojení základních dovedností a zásad jednání při dopravní nehodě¹⁴

Formy dopravní výchovy

Dopravní výchova je proces, který provází člověka po celý život. V tomto směru působí na děti rodiče, mateřská škola, základní škola. Smysluplné vzdělávání může zajistit jediné škola.

Cieľavedomé výchovné pôsobenie na žiakov musí vychádzať N poznania a rozboru príčin dopravných nehôd zavinených detmi cyklistami Každý rok sú rovnaké: nedanie prednosti v jazde, nedanie znamenia o zmene smeru jazdy, jazda po nesprávnej strane vozovky, neprimeraná rýchlosť" nesprávne predchádzanie, nebezpečné spôsoby jazdy atd" Ulohu pri dopravnej výchove detí a mládeže má bezpochyby škola pochopiteľ"ne v úzkej spolupráci s rodičmi, s mimoškolskými zariadeniami a s ďalšími zainteresovanými spoločenskými zložkami.¹⁵

Dopravní výchova v rodině

Výchova dětí v domácím prostředí klade největší nároky na rodiče, a to i v dopravní výchově. Je nutné brát na vědomí brzký začátek dopravní výchovy. Je základem, který ovlivňuje další nadcházející výchovu k dopravní bezpečnosti. Na tento základ pak mohou navazovat učitelé a další vychovatelé mimo rodinu.¹⁶

Dopravní výchova nezačíná ve škole, ale v rodině. Je důležité začít v útlém věku dítěte. Role rodičů je nenahraditelná. Osobnost dítěte je utvářena základními znalostmi, dovednostmi a morálním postojem. Rodiče jdou dětem příkladem ať už v kladném nebo záporném smyslu.¹⁷

---

¹⁴ AMAVET JUNIOR BRNO. Dokumenty. Amavet.org. [online]. Copyright © [cit. 2023-01-25]. Dostupné z <<http://www.amavet.org/sites/default/files/dokumenty/dopravka/13.pdf>>.

¹⁵ TUPÝ K., VOTRUBA J., *Stoj! Pozor! Volno! Cyklista pre 4. ročník základnej školy*, 1. vydanie. Bratislava. 1978, s. 5

¹⁶ LÍMOVÁ L., *Teorie dopravní výchovy*, 1. vydání. Praha, 2006, s. 12

¹⁷ ŠTIKAR J., HOSKOVĚC J., ŠTIKAROVÁ J., *Psychologie v dopravě*. 1. vydání. Praha: Karolinum. 2003. s. 189

Rodiče učí své dítě chodit, jezdit na tříkolce, odrážedle, koloběžce a kole. Jsou to rodiče, se kterými dítě absolvuje cestu autem i hromadnou dopravou. Všechny tyto aktivity se dotýkají silničního provozu.¹⁸

Jako rodiče trávíme s dětmi nejvíce času a tak je učíme správnému chování v dopravě. O vzniklých situacích musíme s dítětem hovořit. A to už od té doby co se dítě naučí první krůčky nebo jízdu na odrážedle. Dítěti je třeba neustále připomínat základní pravidla chování na pozemních komunikacích a zároveň dohlížet na to, jak se po komunikacích pohybuje. Je možné, že rodiče nemají čas věnovat se doma dopravní výchově, ale stále je zde možnost cestou do školy nebo ze školy učit dítě např. správnému přecházení silnice a vysvětlovat barevné rozdíly na semaforu pro chodce a auta. Nebudeme přebíhat pozemní komunikaci na červenou, protože zrovna nejede žádné auto. Co se v mládí naučí ve stáří, jako když najde. Někteří rodiče by nemuseli souhlasit s tvrzením, že se mají věnovat dítěti v dopravní výchově a mohli přenechat výchovu v oblasti dopravní výchovy pedagogům. Vše se dá zvládnout hravou formou v rodinném prostředí. Působení rodičů se nemusí omezit jen na strohé příkazy, zákazy a napomínání. Můžeme trénovat při cestování městkou hromadnou dopravou nebo automobilem rozpoznávání značek nebo upozorňovat na negativní chování ostatních účastníků silničního provozu. Vysvětlovat co znamená pokyn „Stůj!“ a „Volno!“ na signalizaci. Dítě patří do nejohroženější a nejsnáze ovlivnitelné kategorie. Vše negativní velice rychle opakuje. Pozornost dítěte v silničním provozu se nedá srovnávat s dospělým. Kvůli své výšce má špatný rozhled do vozovky a nemůže se důkladně rozhlédnout kvůli zaparkovaným vozidlům. Důležité je se dětem v dopravní výchově věnovat abychom prevencí ochránili jejich zdraví, životy a vychovali jsme z nich takového účastníka provozu, který nebude nebezpečím pro sebe ani pro druhé.¹⁹

Dopravní výchova v mateřské škole

Na výchovu v rodině navazuje mateřská škola, která je součástí vzdělávací soustavy. Dítě by mělo do MŠ nastupovat s určitými znalostmi. Například by mělo umět rozeznávat pravou a levou ruku aby se mohlo učit správnému přecházení pozemní komunikace. Je potřeba naučit děti bezpečnému chování na silnicích a chodnících

---

¹⁸ BEZPEČNÉ CESTY. Dopravní výchova v rodině. [online]. Copyright © [cit. 2023-01-26]. Dostupné z WWW: <<https://www.bezpecnecesty.cz/cz/dopravni-vychova/dopravni-vychova-v-rodine>>.

¹⁹ STOJAN M., *Dopravní výchova pro učitele 1. Stupně základní školy*, 1. Vydání. Brno, 2007, s. 103.

hravou formou, aby byly připravené na dodržování pravidel silničního provozu a ochránili jsme tak jejich zdraví.

Okruhy obecných znalostí, dovedností a návyků, a pochopitelně i z dopravní výchovy, jsou dány programy výchovné práce, podle nichž se v mateřských školách pracuje. Děti se zde seznamují s dopravními prostředky, světelnými signály, základními dopravními značkami učí se rozpoznávat strany zvuky a získávají další důležité poznatky o dopravě. To vše samozřejmě prostřednictvím her, protože právě při nich děti většinou ztrácejí pocit nejistoty a nebojí se projevit vlastní samostatnosti.²⁰

I nejmenší dítě se setkává se silničním provozem a musí řešit často nebezpečné situace. Je důležité, aby byla dopravní výchova součástí výchovně vzdělávacího systému jako celku. Základní znalosti týkající se dopravní výchovy získávají děti pomocí her, na procházkách s paní učitelkou se učí jak správně přecházet pozemní komunikaci, učí se rozpoznávat barvy, při procházkách si děti osvojují používání reflexních prvků. V mateřské škole je dopravní výchova realizována v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání v oblasti Dítě a svět. Důraz je zde kladen na prevenci úrazů v dopravních situacích a rozlišování obrazných symbolů v podobě dopravních značek a porozumění jejich významu.²¹

Při vzdělávání a výchově k dopravní kázní a bezpečnosti se pedagog zaměřuje při práci s dětmi především na tyto úkoly:

- a) rozvíjet u dětí obratnost, pohotovost a překonání strachu z neznámého
- b) vést děti ke správnému chování chodce v dopravě, prohloubit u nich odpovědnost za vlastní jednání v dopravních situacích, vypěstovat v dětech návyk chovat se účelně podle konkrétní dopravní situace
- c) vypěstovat si návyk na správné a pohotové reakce na světelné a zvukové signály
- d) Orientovat se v základních dopravních značkách
- e) Učit děti ke správnému a ohleduplnému chování v dopravě²²

---

²⁰ AMAVET JUNIOR BRNO. Dokumenty. Amavet.org. [online]. Copyright © [cit. 2023-01-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.amavet.org/sites/default/files/dokumenty/dopravka/19.pdf>>

²¹ LÍMOVÁ L., *Teorie dopravní výchovy*, 1. vydání. Praha, 2006, s. 8.

²² STOJAN M., *Dopravní výchova pro učitele 1. Stupně základní školy*, 1. Vydání. Brno, 2007, s. 113-114

Dopravní výchova na základní škole

Má-li škola připravit žáky pro život, musí je především naučit, jak si život zachovat. Ve vzdělávací oblasti dopravní výchovy je škola nenahraditelná. Žáci základních škol jsou účastníky silničního provozu a budoucími řidiči. Důležité je pochopení skutečnosti, že právě u mladší generace začíná možná náprava chování a návyků celé společnosti, které se přenáší do jednání v silničním provozu. Žáci základních škol mají povinnost znát pravidla pro jízdu na kole i chůzi na pozemních komunikacích. Měli by se tedy naučit aplikovat i respektovat základní pravidla chůze a jízdy na kole. Cílem je zdokonalit znalosti, které si nesou z rodiny a z MŠ a získat nové poznatky.²³

Na 1. stupni ZŠ se žáci ve vyučování obeznámí s:

- a) pravidly silničního provozu podle platné legislativy
- b) odlišnými druhy křižovatek
- c) dopravním značením
- d) terminologií hlavní silnice, vedlejší silnice, ulice, cesta, dálnice
- e) dvoubarevnými světelnými signály pro chodce a s tříbarevnou soustavou s různými signály
- f) způsoby přecházení pozemní komunikace po vystoupení z dopravního prostředku
- g) chůzí útvaru chodců
- h) chováním chodce, který nese břemeno, táhne vozík nebo tlačí kočárek
- i) podmínkami, za kterých smí jezdit na kole, brát na vědomí odlišnosti brzdné dráhy při zastavení na mokré a suché silnici.
- j) povinným vybavením jízdního kola a používáním cyklistické přilby
- k) významem odrazek a reflexních prvků situovaných na oblečení, aktovkách a kole
- l) přivoláním první pomoci a důležitými telefonními čísly pro přivolání první pomoci
- m) významem vozidel s právem přednosti jízdy a znát správnou reakci na ně
- n) příčinami a následky dopravních nehod²⁴

---

²³ LÍMOVÁ L., Teorie dopravní výchovy, 1. vydání. Praha, 2006, s. 21.

²⁴ STOJAN M., Dopravní výchova pro učitele 1. stupně základní školy. 1. Vydání. Brno, 2007, s. 111.

Dopravní výchova není v České Republice zařazena do výuky jako samostatný předmět. Žáci si musí učivo osvojit v jednotlivých tématech vyučovacích předmětů. Podrobněji bude část Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV) popsána ve 3. kapitole. Učivo vztahující se k tématům dopravní výchovy musí být žákům podáno tak, aby mu vzhledem ke svému věku porozuměli.

2.4 Dětská dopravní hřiště

Dětské dopravní hřiště (DDH) slouží primárně k nácviku reálných situací v simulovaných podmínkách, ale v bezpečném prostředí. Popř. může jít o volnočasovou činnost. Takové působení má pozitivní vliv na chování dětí v silničním provozu. Učitel procvičuje se žákem různé dopravní situace. Nácvik lze provádět do té doby, dokud není splněn záměr výcviku. Učitel má k žákovi možnost individuálního výcviku a může tak dojít k nápravě chybných rozhodnutí dítěte. Dítě si zvyká postupně na dopravní ruch, přizpůsobuje své jednání a chování nárokům na plynulost a bezpečnost provozu.²⁵

DDH jsou zmenšenou modelovou sítí silnic a chodníků. Jsou tvořené okružními a průsečnými křižovatkami se světelnou signalizací s dopravními značkami, přechodů pro chodce a železničního přejezdu. Děti se seznamují s pravidly na pozemních komunikacích zábavnou formou. Některá DDH nabízejí zapůjčení jízdních a kol a koloběžek. Někde provozovatelé toto neumožňují a tak dopravní prostředky představují samotné pobíhající děti. V areálu DDH se nachází i víceúčelová budova se sociálním a hygienickým zařízením. V tomto zázemí může probíhat výuka teorie, která je určena pro školní výuku.²⁶

Volba správných metodických postupů při výcviku umožňuje, aby vynikly a byly zdůrazněny všechny prvky a fáze příslušných úkonů tak, že je děti snadno pochopí celé souvislosti dopravního dění. Z uvedených skutečností vyplývá, že výcvik na dětském dopravním hřišti je přímo nezbytnou a nedílnou součástí dopravní výchovy, zejména té její části, která se zabývá pravidly silničního provozu. Stejně jako každý řidič motorového vozidla absolvuje v určité fázi výcvik na autocvišti, měl by se i každý žák základní školy zúčastnit výcviku na dětském dopravním hřišti.²⁷

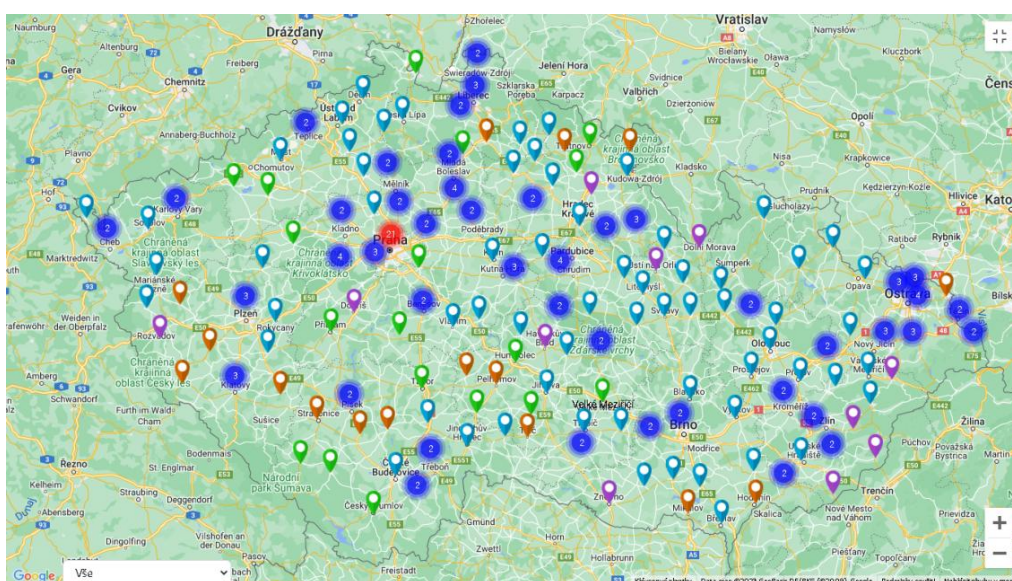
²⁵ LÍMOVÁ L., *Teorie dopravní výchovy*, 1. vydání. Praha, 2006, s. 23

²⁶ BESIP. Vzdělávání. Dětská dopravní hřiště. [online]. Copyright © [cit. 2023-02-10]. Dostupné z WWW: <<https://besip.cz/Vzdelavani/Detska-dopravni-hriste/DDH>>.

²⁷ VOTRUBA J., *Dětská dopravní hřiště*, 1. vydání. Praha. 1979, s. 11

Dopravní výchova v České republice se opírá o unikátní síť 240 dětských dopravních hřišť. Na 177 z nich probíhá výuka především žáků čtvrtých tříd podle tematického plánu ministerstva dopravy nebo odpolední výukový program pro veřejnost. Pro školní rok 2022/2023 spustil BESIP novou interaktivní mapu dopravních hřišť. Mapa nabízí kompletní informace o daném hřišti jak pro širokou veřejnost, tak pro školní výuku. Názorné ikony poskytují informace o kontaktech, otevírací době, vybavenosti daného hřiště, jako je dopravní značení, semafovy, občerstvení, šatna, WC, interaktivní tabule a podobně. Každé dopravní hřiště je doplněno fotogalerií.²⁸

Obr. 1: Interaktivní mapa dětského dopravního hřiště²⁹

Mobilní DDH

Mobilní DDH má využití zejména tam kde se nenachází stálé DDH z důvodu nízké osídlenosti nebo malého počtu základních škol. Lze umístit na venkovní plochu tak i do tělocvičny. Je dobře přemístitelné a snadno se skladuje. Obsahuje světelné semafovy, dopravní značky a protiskluzové podložky.³⁰

²⁸ MINISTERSTVO DOPRAVY ČR. Média a Tiskové zprávy. Ministerstvo dopravy. [online]. Copyright © [cit. 2023-02-04]. Dostupné z WWW: <<https://www.mdcz.cz/Media/Media-a-tiskove-zpravy/Mapa-dopravnich-hrist-ci-lepsi-pomucky-pro-vyuku>>.

²⁹ MINISTERSTVO DOPRAVY ČR. Média a Tiskové zprávy. mdcz.cz. [online]. Copyright © [cit. 2023-02-04]. Dostupné z WWW: <<https://www.mdcz.cz/Media/Media-a-tiskove-zpravy/Mapa-dopravnich-hrist-ci-lepsi-pomucky-pro-vyuku>>.

³⁰ VOTRUBA J., Dětská dopravní hřiště, 1. vydání. Praha. 1979, s. 11.

Obr. 2: Mobilní DDH v tělocvičně³¹

2.5 Účastníci provozu

Účastníkem provozu na pozemních komunikacích je každý, kdo se přímým způsobem účastní provozu na pozemních komunikacích.

- a) chodec jdoucí po chodníku či vozovce
- b) řídí motorové vozidlo, motocykl, osobní automobil, nákladní automobil, autobus apod.
- c) řídí nemotorové vozidlo, jízdní kolo, povoz, tramvaj apod.
- d) jede po chodníku nebo po vozovce na kolečkových bruslích, na lyžích, na koloběžce, skateboardu apod.
- e) vede po chodníku nebo po vozovce jízdní kolo, psa, sáně, táhne nebo tlačí vozík, kočárek apod.
- f) jede ve vozidle jako spolujezdec nebo cestující³²

Účastníky silničního provozu můžeme rozdělit do dvou skupin. Za aktivní účastníky silničního provozu se považují řidiči motorových i nemotorových vozidel. Chodci, kteří ovlivňují dopravním chováním jednání řidičů. Druhou skupinou jsou pasivní účastníci. Jsou to především spolujezdci a cestující v dopravních prostředcích. Ti jsou závislí na jednání řidičů vozidel. Dalším hlediskem pro dělení účastníků provozu do skupin je jejich dělení dle ohroženosti. Rozdělují se do skupin ohrožených a ohrožujících. Ve skupině ohrožených jednoznačně dominují chodci a to zejména v podskupinách dětí a starších méně pohyblivých osob. Důvodem je chybějící ochrana těla před nárazem

³¹ CENTRUM SEMAFOR. Služby. Mobilní dopravní hřiště. [online]. Copyright © 2023 [cit. 2023-01-29]. Dostupné z WWW: <<https://centrum-semafor.cz/sluzby/mobilni-dopravni-hriste/>>.

³² VOTRUBA J., *Dopravní výchova, chodec*, 1. vydání. Praha. 1992, s. 7.

vozidla. Nezkušenost a nesoustředěnost dětí na dopravní situace, delší reakční doba a snížené pohyblivé schopnosti u starších osob. Stav a úroveň dopravního chování je dalším stanoviskem pro dělení do skupiny utvářené na základě vývoje účastníků silničního provozu. Tyto skupiny se svým vymezením vztahují k úrovni psychického vývoje účastníka provozu a tím i možné úrovni jeho dopravního chování.³³

Skupiny dle vývoje účastníků silničního provozu:

- a) Chodci, děti předškolního věku
- b) Chodci a cyklisté, děti školního věku
- c) Mladí cyklisté
- d) Mladí řidiči, začátečníci
- e) Profesionální řidiči středního věku
- f) Chodci středního věku
- g) Starší řidiči motorových vozidel
- h) Starší chodci

Ve výše uvedené kategorizaci je dopravní chování spojováno se stupněm dopravního vzdělání. Stupeň dopravního vzdělání je úměrný k věku a roli účastníka v dopravním prostředí. Záleží, zda se jedná o chodce, cyklistu či řidiče.³⁴

Každý účastník má vědět, kde se může a nemůže jezdit a chodit. Musí znát význam dopravních značek, světelných akustických signálů a dbát pokynů policisty. Nepřekáží ostatním účastníkům provozu. Neohrožuje ostatní účastníky provozu a chová se ohleduplně. Pro všechny účastníky silničního provozu je důležité „vidět a být viděn.“ Tato dopravně-bezpečnostní akce se zaměřuje nejen na řidiče, ale i na chodce a všechny účastníky silničního provozu. Každý má konat taková opatření, která mohou zabránit tragédiím. Každoročně jsou zbytečně zmařeny životy jen proto, že někdo nebyl viděn. Řidič se musí vyrovnávat s myšlenkou, že někoho zranil nebo zabil a chodec si nese následky do konce života. Řidiči dbají, aby neoslňovali ostatní účastníky provozu.

---

³³ PAVLÍČEK K., HOŘÍN J., KOPECKÝ Z., Vybrané kapitoly z dopravně bezpečnostní činnosti. 1. vydání. Praha. 2003. s. 11.

³⁴ PAVLÍČEK K., HOŘÍN J., KOPECKÝ Z., Vybrané kapitoly z dopravně bezpečnostní činnosti. 1. vydání. Praha. 2003. s. 12

Chodci dbají, aby byli za všech podmínek viditelní a řidiči na ně mohli včas zareagovat.³⁵

Děti v dopravě mohou být: děti jako chodci, děti jako cyklisté, děti jako spolucestující ve vozidle a děti jako cestující v hromadné dopravě. Jak děti rostou a chtějí poznávat svět často za hranicemi domova. Pohybují se samostatně na silnicích, kde jsou vystavovány nebezpečí a riziku. Ačkoli se děti na dopravním provozu podílejí jako chodci, cyklisté nebo spolucestující v automobilu, řešení dopravního prostředí nezohledňuje jejich potřeby.³⁶

2.6 Chodec

Chodcem je osoba, která provozuje chůzi po pozemní komunikaci. Podle zákona č.361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích podle § 2 písm. j.) chodec je i osoba, která tlačí nebo táhne sáňky, dětský kočárek, vozík pro invalidy nebo ruční vozík o celkové šířce nepřevyšující 600 mm, pohybuje se na lyžích, kolečkových bruslích nebo obdobném sportovním vybavení anebo pomocí ručního nebo motorového vozíku pro invalidy, vede jízdní kolo, motocykl o objemu válců do 50 cm³, psa a podobně.³⁷

Chodci se vyhýbají protijdoucím vpravo a předcházejí se vlevo. Musí užívat především chodníku nebo stezky pro chodce. Pokud nebrání jiným chodcům v chůzi a je chodník dostatečně široký mohou jít chodci vedle sebe. Chodec sleduje provoz a počítá s možným nebezpečím výjezdu automobilu z parkovacího místa nebo z průjezdů. V případě že je chodník veden na jedné straně pozemní komunikace musí ho užít. Chodec, který nese předmět, jímž by mohl ohrozit provoz na chodníku, užije pravé krajnice nebo pravého okraje vozovky. Je-li zřízena stezka pro chodce a cyklisty označená dopravní značkou „Stezka pro chodce a cyklisty“, nesmí chodec ohrozit cyklistu jedoucího po stezce. U železničního přejezdu si musí chodec počínat zvlášť opatrně, musí se přesvědčit, zda může přejezd bezpečně přejít. Organizovaný útvar chodců jdoucí nejvýše ve dvojstupu smí jít po chodníku a to vpravo. Pohybuje-li se chodec mimo obec za snížené viditelnosti po krajnici nebo po okraji vozovky v místě, které není osvětleno veřejným osvětlením, je povinen mít na sobě prvky z

---

³⁵ PROJEKT VIDĚT A BÝT VIDĚN. O projektu vidět a být viděn. [online]. Copyright © 2023 [cit. 2023-02-06]. Dostupné z WWW: <<https://www.videt-a-byt-viden.cz/o-projektu>>.

³⁶ ŠUCHA M., *Proč se v dopravě chováme tak, jak se chováme? A co s tím můžeme dělat*. 1. vydání. Praha 2019. s. 114. ISBN 978-80-7422-726-4.

³⁷ ČESKO, Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů

retroreflexního materiálu umístěné tak, aby byly viditelné pro ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Chodec užívá k přecházení komunikace místa k tomu určená, tedy přechody pro chodce. Na přechodu pro chodce se chodí vpravo. Chodec se chová defenzivně. Před vstupem na přechod se má chodec rozhlédnout a ujistit se, že nic nejede. A to i přesto, že semafor signalizuje „volno“. Na přechodu nemá chodec absolutní přednost. Pokud musí chodec přejít v místě, kde se přechod nenachází, přechází v místě, kde má dobrý rozhled na vozovku. Rozhodně nepřechází v zatáčkách a mezi zaparkovanými automobily. Před vstupem na vozovku se chodec musí přesvědčit, zdali může vozovku přejít, aniž by ohrozil sebe i ostatní účastníky provozu. Pokud se blíží vozidlo s charakteristickými zvukovými a světelnými signály, nesmí chodec vstoupit do vozovky. Toto vozidlo má právo přednostní jízdy.³⁸

Stežka pro chodce

Zde platí stejná pravidla jako při chůzi po chodníku. Slouží k chůzi, není to vhodné místo ke hraní. Chodec vždy musí jít vpravo. Nesmí překážet ostatním chodcům a nepřekračuje rychlost chůze.³⁹

Obr. 3: Příkazová dopravní značka stežka pro chodce⁴⁰

Stežka pro chodce a pro cyklisty

Má dvě různé varianty. Cyklisté s chodci se pohybují společně po pravé straně a nejsou nijak odděleny. Chodci dávají prostor cyklistům pro projetí. Chodec by neměl křížit cestu cyklistovi. Cyklista musí předvídat nečekané vkročení chodce do jeho jízdní dráhy. Důležitý je vzájemný respekt a ohleduplnost. Druhou variantou je dělicí pruh pro cyklisty a chodce zpravidla označený bílou barvou. Každý se pohybuje v odlišném

³⁸ POLICIE ČR. Články. Prevence. Chodec - účastník silničního provozu. [online]. Copyright © 2023 [cit. 2023-02-03]. Dostupné z WWW: <https://www.policie.cz/clanek/chodec-ucastnik-silnicniho-provozu.aspx>.

³⁹ VOTRUBA J., *Dopravní výchova, chodec 1. Díl*. 1. vydání. Praha. 1992. s. 16

⁴⁰ DZ STAVEBNÍ. Příkazové dopravní značky. webnode.cz [online]. Copyright © [cit. 2023-03-04]. Dostupné z WWW: <http://www.webnode.cz/o-nas/>.

pruhu. Pokud se účastník provozu pohybuje na kole, drží se v pruhu pro cyklisty. Pruh pro chodce užívá při objíždění, předjíždění, otáčení a odbočování, při vjíždění a vyjíždění ze stezky. Nesmí ohrozit chodce a to samé platí pro chování chodců vůči cyklistům. Pokud chce chodec vkročit do pruhu pro cyklisty nebo ho přejít musí se patřičně rozhlédnout.⁴¹

Obr. 4: Příkazová dopravní značka stezka pro chodce a cyklisty⁴²

Obytná zóna

Je komunikace se smíšeným provozem. Chodci užívají pozemní komunikaci v celé její šíři. Umožňují průjezd řidičům. Stejně tak řidiči dbají zvýšené ohleduplnosti vůči chodcům a nesmí překročit předepsanou rychlost. Děti si mohou v obytné zóně hrát. S hrou mají i spojenou povinnost hlídat si vzdálenost od projíždějících aut. S tím je i spojené riziko jejich nevyzpytatelného chování. V případě nutnosti musí řidič zastavit vozidlo.

Obr. 5: Informativní dopravní značka pěší zóna⁴³

⁴¹ CENTRUM SLUŽEB PRO SILNIČNÍ DOPRAVU. Články a zprávy. Cyklisté a chodci. [online]. Copyright © 2014 [cit. 2023-04-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.cspsd.cz/768-cykliste-a-chodci>>.

⁴² DZ STAVEBNÍ. Příkazové dopravní značky. webnode.cz [online]. Copyright © [cit. 2023-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.webnode.cz/o-nas/>>.

⁴³ DZ STAVEBNÍ. Informativní dopravní značky. webnode.cz [online]. Copyright © [cit. 2023-02-04]. Dostupné z WWW: <<https://www.dz-stavebni.cz/informativni-dopravni-znacky/>>.

Dítě jako chodec ve městě a na vesnici

Malá i velká města jsou pro zdárný vývoj dětí vyhovující z hlediska institucí a služeb, které se starají o uspokojování jejich potřeb. Na straně druhé ukazují města stinnou stránku nepřizpůsobení k dětem a mládeži. Veřejná prostranství a dopravní prostředky jsou přizpůsobeny potřebám dospělých. Tím jsou omezeny potřeby dětí a mládeže. Z hlediska výchovy dětí je vhodný život na venkově.⁴⁴

Téměř všechny děti z města navštíví alespoň občas venkov a venkovské děti se dostávají naopak do města. Je důležité brát na vědomí informovanost o dopravních situacích obou skupin dětí. Děti z města i z venkova se mohou dostat v cizím prostředí do různých nebezpečí a je nutné, aby se naučily na ně reagovat správným způsobem. V městské i venkovské dopravě se vyskytují specifické problémy, které jsou pro ně nebezpečné.

Ve městě lze očekávat:

- a) Velkou hustotu silničního provozu
- b) Rychle se pohybující vozidla
- c) Více dopravního značení
- d) Více jízdních pruhů vozovky bez hustší sítě funkčních podchodů a nadchodů
- e) Velké davy na chodnících
- f) Přecházení vozovky mimo podchody, nadchody a vyznačené přechody

Jiná nebezpečí číhají na městské děti na vesnicích:

- a) Úzké ulice bez označení podélných a vodicích čar
- b) Chybějící chodníky
- c) Málo kvalitní povrch vozovek
- d) Špatné osvětlení vozovek, mnohdy bez osvětlení vůbec
- e) Pocit bezpečí, který je neoprávněný a pramení z malého provozu
- f) Parkování vozidel tam kde to řidiči vyhovuje, bez ohledu na šířku pozemní komunikace a další aspekty dopravní bezpečnosti
- g) Pohyb speciálních vozidel, často rozměrných a pomalých⁴⁵

---

⁴⁴ MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, *Děti na cestách, bezpečně po městě*. 2. doplněné vydání. Praha. 2006. s. 9

⁴⁵ STOJAN M., *Dopravní výchova pro učitele 1. Stupně základní školy*, 1. Vydání. Brno. 2007, s. 131

Zvýšit bezpečnost dětí - chodců lze různými opatřeními. Omezením rychlosti a umístěním zpomalovacích retardérů u škol. U přechodu pro chodce zvýší bezpečnost přítomnost strážníka. Avšak strážníková přítomnost může způsobit, že se dítě spíše spoléhá na jeho pomoc při přecházení. Ohrožení dětí vzrůstá vlivem špatné viditelnosti a nezajištěním bezpečnostních prvků pro děti. Děti by měly mít na sobě při cestě do školy oděvy, obuv nebo tašku do školy s reflexními prvky. Za šera, tmy či v zimním období je lepší, když bude dítě oblečené do barevného oblečení než do šedého. Bude řidičem lépe viditelné. Dítě se musí naučit samostatnosti, zvláště při pohybu po městě nebo obci. Je důležité najít bezpečnou cestu do školy. Rodiče s dítětem několikrát projdou trasu a upozorní na možná nebezpečí. Na procházkách, při jízdě vozidlem i na kole je nutné vysvětlit dítěti význam dopravních značek. Při přecházení vozovky vnímá dítě okolí nejen zrakem, ale i sluchem. Nešvarem dnešní doby je používání sluchátek hledění do telefonu. Dítě nemůže včas zareagovat na možné nebezpečí. Často dochází ke zranění dětí při hře v blízkosti pozemních komunikací, u zaparkovaných aut, u hřišť, při jízdě na kole nebo při chůzi po nesprávné straně vozovky.⁴⁶

2.7 Cyklista, podmínky pro samostatnou jízdu

Podle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích ve znění pozdějších změn a doplnění je stanoven cyklistům minimální věk 10 let pro samostatnou jízdu po pozemní komunikaci. Děti do 10 let smí jet po komunikaci v doprovodu osoby starší 15 let. To ale neplatí na chodníku, cyklistické stezce a v obytné a pěší zóně. Cyklista mladší 18 let je povinen použít ochranou přilbu, která má být samozřejmostí. Nepoužití cyklistické přilby se může stát dítěti osudným. V případě snížené viditelnosti mít za jízdy rozsvícen světlomet s bílým světlem svítícím dopředu a zadní svítilnu se světlem červené barvy nebo přerušovaným světlem červené barvy. Pokud je vozovka dostatečně osvětlena může cyklista použít náhradou za světlomet svítilnu bílé barvy s přerušovaným světlem.⁴⁷

Dítě jako cyklista je účastníkem silničního provozu. To vyžaduje zručnost v jízdě na kole, ale i dobrou znalost a dodržování pravidel silničního provozu. Před jízdou je nutno dbát na dobře fungující výbavu kola. Velikost a typ kola musí být přizpůsobeno k věku dítěte. Na kolo je dítě oblečeno do vhodného oblečení a obuvi. Mohlo by dojít k zamotání oblečení do kola a následnému pádu. Při jízdě je cyklista

⁴⁶ HAVLÍK K. *Psychologie pro řidiče*, 1. vydání. Praha, 2005 s. 129

⁴⁷ ČESKO, Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů

povinen držet se řídicího a mít nohy na šlapadlech. Nesmí se držet jiného vozidla, vést za jízdy druhé kolo, ruční vozík, psa, předměty které by ohrožovaly ostatní účastníky silničního provozu nebo znesnadňovaly jízdu na kole. Na vozovce se cyklista drží při pravém okraji silnice. O změně směru jízdy dává upažením ruky, a to i pokud chce zastavit při okraji vozovky. Osoba, která vede kolo je chodec a jde po chodníku. Cyklista je povinen užít pruhu pro cyklisty nebo stezky pro cyklisty jsou-li zřízeny. Na křižovatce s řízeným provozem je cyklista povinen užít pruhu nebo vymezeného prostoru pro cyklisty. Jízdám kolem se z hlediska provozu na pozemních komunikacích rozumí i koloběžka.⁴⁸

Obr. 6: Povinná výbava jízdního kola⁴⁹

K povinné výbavě kola patří dvě na sobě nezávislé účinné brzdy s odstupňovaným ovládním brzdného účinku. Zadní odrazka červené barvy může být kombinovaná se zadní červenou svítilnou. Přední odrazkou bílé barvy může být nahrazena odrazovými materiály obdobných vlastností. Odrazové materiály nahrazující bílou odrazku, musí být umístěny i na oděvu či obuvi cyklisty. Odrazky oranžové barvy na obou stranách šlapátek mohou být nahrazeny reflexními materiály na obuvi. Na

⁴⁸ LÍMOVÁ L., *Teorie dopravní výchovy*, 1. vydání. Praha, 2006, s. 34

⁴⁹ BESIP. Účastníci silničního provozu. Cyklisté. Besip.cz [online]. Copyright © 2022 [cit. 2023-02-06]. Dostupné z WWW: <<https://besip.cz/Ucastnici-silnicniho-provozu/Cykliste/Povinna-vybava-jizdniho-kola>>.

paprscích obou kol nebo alespoň na jednom z nich má být umístěna boční odrazka oranžové barvy.⁵⁰

K výbavě za snížené viditelnosti se řadí přední světlomet s bílým světlem, pokud je vozovka dostatečně osvětlena může být použit světlomet s přerušovaným bílým světlem. V zadní části kola musí být umístěna svítilna červené barvy. Může být kombinovaná se zadní červenou odrazkou a nahrazena svítilnou s přerušovaným světlem červené barvy.⁵¹

Doporučené vybavení z hlediska bezpečnosti provozu je zvonek. Zvonkem na sebe cyklista upozorňuje okolí v nouzových situacích. Dále je doporučen kryt řetězu, který brání zachytnutí oděvu a blatníky ochraňující znečištění oděvu.⁵²

Děti, které chodí do 4. třídy a dosáhnou věku 10 let, mohou získat průkaz cyklisty. Tematický plán dopravní výchovy pro 4. ročník ZŠ stanovuje minimální rozsah teoretické části pro získání průkazu cyklisty. Děti se připraví na různé dopravní situace. Podmínkou pro získání průkazu je zvládnutí teoretické a i praktické části. Teoretická část je uskutečněna formou testu. Praktická část se uskutečňuje na DDH. Pokud půjde rodič svému dítěti příkladem, nic nebrání tomu, aby se z něj stal sebevědomý cyklista.⁵³

2.8 Dítě jako spolujezdec, spolucestující

Při jízdě autem dítě nikdy nestojí mezi zadními sedadly. Vždy používá autosedačku. Převrava dětí v autosedačkách platí pro děti, jejichž tělesná váha nepřevyšuje 36 kg a výška nepřevyšuje 150 cm. Existuje více typů dětských zádržných systémů. Malé děti se převáží „kolíbkou“ ve vozidle protisměru jízdy. Je možné je převážet i na sedačce spolujezdce. Nikdy se nepřeváží na sedačce, kde je aktivní airbag. Ten je nutné manuálně vypnout. Pokud není možná manuální deaktivace, je nutné zajet do servisu. Dítě, které dosáhne 36 kg nebo 150 cm může jezdit bez autosedačky. V autosedačce se vždy poutá bezpečnostním pásem a to i na krátké vzdálenosti v obci i mimo ní. U autosedaček s tříbodovým systémem pásů vede pás v horní části těsně nad

⁵⁰ KOŽÚCHOVÁ M., MATÚŠKOVÁ R., STEBILA J., *Dopravná výchova pre 4. ročník základnej školy*. Bratislava. 2013. s. 5.

⁵¹ KOŽÚCHOVÁ M., MATÚŠKOVÁ R., STEBILA J., *Dopravná výchova pre 4. ročník základnej školy*. Bratislava. 2013. s. 5.

⁵² BESIP. Hřiště. Tematický plán dopravní výchovy pro 4. Ročník. [online]. Copyright © 2022 [cit. 2023-02-10]. Dostupné z WWW: <<https://besip.cz/Besip/media/Besip/data/web/soubory/dopravni-vychova/hriste/Tematicky-plan.pdf>>.

⁵³ LÍMOVÁ L., *Teorie dopravní výchovy*, 1. vydání. Praha, 2006, s. 31

ramenem mimo krk. V případě že pás vede přes krk, je nutné použít podsedač. Spodní část pásu obepíná pánev. Do pásu dítě nevkládá ruce ani žádné jiné předměty. V zimním období se děti usazují do auta bez mnoha vrstev oblečení. Důvodem je špatná funkce bezpečnostního pásu nebo i vyklouznutí dítěte ze sedačky při nárazu. Zákonem povolené výjimky jsou přeprava dětí bez využití dětských autosedaček ve vozidlech policie, hasičského záchranného sboru, zdravotnické záchranné služby, Horské služby nebo taxislužby. Někteří rodiče převáží děti ve vozidlech, mnohdy z důvodu svého časového zaneprázdnění, až přímo ke vchodu školy. Při vystupování dítěte z vozidla je nutné dodržovat bezpečné vystupování směrem k chodníku nebo ke krajnici. Nedoporučuje se dětem vystupovat směrem do vozovky. Pokud není možné vystoupení na stranu odvrácenou od vozovky, řidič zkontroluje dopravní situaci a sám vystoupí. Až poté umožní vystoupit dítěti.⁵⁴

Při cestování na delší trasy se může dítěti zdát doba jízdy nekonečná. Proto si dítě vezme hračku. Ta se ale může stát velice rychle nebezpečnou. Při kritické situaci nebo při prudkém zabrzdění se hračka uvolní a stane se smrtícím nástrojem. Stejně tak je důležité řádně upevnit i ostatní zavazadla a nezajištěné předměty ve vozidle. Mohou zranit nejen přepravované děti. V městské hromadné dopravě se dítě chová ohleduplně. Umožní posadit se starším osobám. Pokud je místo na sezení volné usadí se a v opačném případě postojí a drží se madla. Batoh si při sezení sundá a neodkládá ho na vedlejší sedadlo. Při vystoupení z dopravního prostředku městské hromadné dopravy vyčká, až odjede ze zastávky. Poté po důsledném rozhlédnutí přejde bezpečně silnici. Důvodem je špatná viditelnost dítěte ostatními řidiči přes stojící dopravní prostředek v zastávce. Přepravovaná osoba neohrožuje svým chováním bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. Neomezuje řidiče v bezpečném ovládní vozidla. Pokud se spolujezdec chová nevhodně, může to narušit řidičovo pozornost.⁵⁵

Děti citlivě vnímají atmosféru ve vozidle. Rozhovor, gesta, mimika i případné slovní napadání s významným ťukáním na čelo namířené proti ostatním účastníkům provozu registrují a pak je v obdobných dopravních situacích reprodukují. Některé otce vyzývají k předjetí, dokonce i k závodění či riskantní jízdě jakou vidí v televizních honičkách. Podlehne-li řidič vábení, připravuje svému potomkovi problémy.⁵⁶

---

⁵⁴ ČESKO, Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích

⁵⁵ BROM, Z. Dopravní výchova: učebnice pro 1. - 5. ročník základní školy. 2. vydání. Plzeň. 2021. s. 70

⁵⁶ HAVLÍK K. *Psychologie pro řidiče*, 1. vydání. Praha: Portál s.r.o. 2005. s. 131.

2.9 Konfliktní situace

Konfliktní situace je typická pro děti ve věku od 7- 13 let. Dítě je oproti dospělému znevýhodněno a tím i ohroženo. Nejčastější příčinou nehod, kdy jsou zraněny děti je vyběhnutí dítěte mezi zaparkovanými vozidly. Ve městech parkují auta kolem silnice a mnohdy v těsné blízkosti přechodů pro chodce. Dítě, které chce přejít pozemní komunikaci, nemá dobrý rozhled. Vzhledem vzrůstu dítěte ho řidič včas neuvidí a reaguje na velmi krátkou vzdálenost. Stejný mechanismus nebezpečí hrozí dítěti i na zastávkách. Přes stojící autobus není pro řidiče viditelným. Hra dětí na pozemní komunikaci nebo v její blízkosti nebývá šťastným řešením. Rozjařené děti zapomenou v zápalu hry na okolní prostředí, a jaké jim hrozí nebezpečí. Nebezpečné je dobíhání kamarádů dítětem přes silnici. Dítě by takto nepřecházelo vozovku přímým směrem s řádným rozhlédnutím a co nejkratší cestou. Problém může být, pokud světelná signalizace ukazuje „Volno!“, ale během vstupu dítěte na přechod se změní na pokyn „Stůj!“. Dítě vstoupí do vozovky, ale kvůli možnému strachu se raději vrátí do počátečního bodu.⁵⁷

Problém přináší auto odbočující na křižovatce vpravo. Vinen je řidič, který nedá chodci na přechodu přednost. Auto odbočující na křižovatce vlevo se snaží co nejrychleji opustit křižovatku a svou rychlostí ohrožuje chodce jdoucí po přechodu. Některá nebezpečí si dítě může způsobit samo svým riskováním. Při jízdě na kole bez držení řídítek stačí leknutí nebo nerovnost na silnici a následuje tvrdý pád. Dva cyklisté jedoucí vedle sebe na komunikaci nepatří. Mohou o sebe zavadit a hrozba pádu pod jedoucí dopravní prostředek za nimi je velice reálná. Konfliktní situace hrozí ze strany řidiče. Může být netrpělivý kvůli nedostatečné bezpečné vzdálenosti pro předjetí. Pokud čekání nevydrží a začne cyklisty objíždět, riskuje srážku. Nebezpečné je vjíždění dítěte do protisměru v obytných zónách nebo projíždění jednosměrné ulice v protisměru v místech kde to neumožňuje příslušná dodatková tabulka Výjimkou je, pokud se nad dopravní značkou jednosměrný provoz nachází dodatková tabulka jízda cyklisty v protisměru.⁵⁸

V silničním provozu dochází k neustálé komunikaci a k projevům různého jednání účastníků silničního provozu. Správné jednání v silničním provozu nazýváme

---

⁵⁷ ANZ.DOC. Ing. Jaroslav Hořín. Konfliktní situace dětí v silničním provozu. [online]. Copyright © 2023 [cit. 2023-02-15]. Dostupné z WWW: <<https://adoc.pub/k-o-n-f-l-i-k-t-n-i-s-i-t-u-a-c-e.html>>.

⁵⁸ 16. ŠTIKAR J., HOSKOVEC J., ŠTIKAROVÁ J., *Psychologie v dopravě*. 1. vydání. Praha: Karolinum. 2003. s. 186-187.

asertivním jednáním. Asertivita je definována jako vyjadřování svých názorů nebo práv, ale neuchylující se k agresi vůči ostatním.⁵⁹

2.10 Projekty a kampaně

Projekty a kampaně poukazují na nebezpečné situace, které mohou narušovat soulad mezi účastníky silničního provozu. Cílem je zapůsobit na účastníky silničního provozu propagací opatření informativního až emočního charakteru. Výsledkem je jejich uvědomění si vlastního chování v silničním provozu.⁶⁰

Prevence je realizována pomocí inzerátů v denním tisku a časopisech, televizních spotů, v rádiu a v kinech, brožur, letáků a dalších materiálů distribuovaných specifickým cílovým skupinám. K propagaci různých opatření je možné využít známých lidí a celebrit, plakátové a billboardové inzeráty.⁶¹

BESIP

Po roce 1960 došlo k prudkému rozvoji automobilismu a s tím spojených tragických následků na zdraví. 29. ledna 1964 byla vytvořena Meziministerská koordinační komise pro bezpečnost silničního provozu. Činnost komise byla velmi rozsáhlá. Do působnosti komise se řadila např. dopravní výchova všech účastníků provozu, zkvalitňování výcviku řidičů nebo zlepšování komunikací a jejich příslušenství. Z důvodu velkého množství opatření vznikl 1. května 1967 výkonný orgán Koordinační meziministerské komise pro bezpečnost silničního provozu – BESIP. V současné době je samostatným oddělením ministerstva dopravy. Funkci v bezpečnosti a plynulosti silničního provozu vykonává v souladu se zákonem 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. Je celostátním garantem pro oblast dopravní výchovy. Působí také na širokou veřejnost. Úzce spolupracuje s ústředními orgány státní správy v oblasti prevence dopravní nehod. Prostřednictvím krajských koordinátorů šíří osvětu v regionech, městech a obcích.⁶²

---

⁵⁹ BUDÍNSKÝ V., *Za volant jen s úsměvem*. Vimperk. 2007. s. 51.

⁶⁰ ŠUCHA M., *Agresivita na cestách*. 1. Vydání. Olomouc: Univerzita Palackého. 2009. s. 22.

⁶¹ OBSERVATOR BEZPEČNOSTI SILNIČNÍHO PROVOZU. Bezpečnostní informační kampaně. [online]. Copyright © [cit. 2023-02-20]. Dostupné z WWW: <<https://www.czrso.cz/clanek/bezpecnostni-informacni-kampane-pro-ucastniky-silnicniho-provozu/?id=1351>>.

⁶² BESIP. O BESIP. Historie BESIP. [Online]. Copyright © [cit. 2023-02-22]. Dostupné z WWW: <<https://besip.cz/Pro-odborniky/O-Besip/Historie-BESIP>>.

Projekty BESIP určené dětem na 1. stupni ZŠ

Dopravní soutěž mladých cyklistů

Soutěž pro školy a školská zařízení s každoročním opakováním pořádaná BESIPEM. Je zaměřena na správné chování cyklistů v silničním provozu. Prověřuje získané teoretické vědomosti v rámci dopravní výuky. Praktická část se uskutečňuje v bezpečném prostředí na dopravním hřišti. Součástí je jízda zručnosti. Děti prokážou zásady poskytování první pomoci.

Dětská dopravní hřiště

Výcvik mladých cyklistů vedený lektorem. Dítě si osvojí teoretické znalosti pravidel silničního provozu, které aplikuje v praktickém výcviku na DDH.

Výuková řada pro výuku dopravní výchovy v MŠ a ZŠ (3 - 15 let)

Probíhá pomocí pracovních listů, e-učebnic, tištěných učebnic a různých cvičení. Jedná se o výukové a metodické materiály, které navazují na dopravní výchovu v MŠ a ZŠ.

Metodické materiály pro výuku dopravní výchovy

Metodika je určena družinám a jiným školským zařízením, vychovatelům a lektorům. Cílem je představit možná nebezpečí ohrožující zdraví v oblasti silničního provozu. Snaží se o rozšíření dopravní výchovy do družin. Formou videí a praktických aktivit procvičí např. pohyb organizovaného útvaru chodců.⁶³

Další projekty

Markétina dopravní výchova

Projekt organizace Bezpečně na silnicích, který působí pod značkou Tým silniční bezpečnosti. Projekt cílí na děti, dospělé (rodiče dětí), důvodem je zvýšení zájmu o dopravní výchovu a vzdělávání dětí prostřednictvím her. Pedagogům nabízí specializované semináře kreditované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR.⁶⁴

---

⁶³ BESIP. Vzdělávání. Projekty a soutěže. Projekty dobré praxe. [online]. Copyright © 2022 [cit. 2023-02-22]. Dostupné z WWW: <<https://besip.cz/Vzdelavani/Projekty-a-souteze/projekty-dobre-praxe>>.

⁶⁴ MARKÉTINA DOPRAVNÍ VÝCHOVA. Semináře pro pedagogy. [online]. Copyright © 2010-2023 [cit. 2023-02-22]. Dostupné z WWW: <<https://www.dopravnivychova.cz/seminare-pro-pedagogy>>.

Tým silniční bezpečnosti

odborným partner v oblasti zvyšování a prevence bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích. Uskutečňuje vlastní projekty v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích se zaměřením na cílové skupiny dětí, mládeže, dospělé populace a seniorů.⁶⁵

Asociace záchranný kruh

Nezisková organizace, která sdružuje záchranné subjekty a další instituce. Zaměřuje se na vývoj, realizaci preventivně vzdělávacích akcí pro veřejnost. Vzdělává a informuje v oblastech běžných rizik a mimořádných událostí.⁶⁶

---

⁶⁵ TÝM SILNIČNÍ BEZPEČNOSTI. Stanovy společnosti. [online]. Copyright © 2010-2020 [cit. 2023-02-22]. Dostupné z WWW: <<https://www.tymbezpecnosti.cz/stranky/133/stanovy-spolecnosti.html>>.

⁶⁶ ZÁCHRANNÝ KRUH. O nás. [online]. Copyright © [cit. 2023-02-22]. Dostupné z WWW: <<https://www.zachranny-kruh.cz/o-nas/>>.

3 RÁMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Rámcový vzdělávací program (RVP ZV) je kurikulárním dokumentem na státní úrovni. Vymezuje sféru vzdělávání pro etapu základního vzdělávání. Pomocí Školního vzdělávacího programu se realizuje výuka na jednotlivých školách. RVP ZV upřesňuje úroveň znalostí, které by měli žáci získat na konci vzdělávání. Důležitou součástí výuky dopravní výchovy je její začlenění do vyučovaných předmětů v RVP ZV. Vzhledem k tomu, že je problematika rozložena do několika vzdělávacích oblastí, může být koncepční příprava výuky pro učitele náročnější. Návrhy cílů, dílčích výstupů a učiva jsou pouze doporučené. Je na každé škole, jak návrh využije pro vytvoření školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsah vzdělávání může být rozvržen do předmětu nebo do ucelených částí učiva. Obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů a jako jediný je vyučován pouze na prvním stupni.⁶⁷

3.1 Člověk a jeho svět

Tato oblast je realizována ve všech ročnících 1. stupně. Komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí apod. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Utváří se jim prvotní ucelený obraz světa. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději.

Oblast člověk a jeho svět se zaměřuje na utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti. Děti se začínají orientovat v problematice peněz a cen a ke spravování osobního rozpočtu. Orientují se ve světě informací, časového a místního propojování historických, zeměpisných a kulturních informací. Rozšiřují si slovní zásobu v osvojovaných tématech, pojmenovávají pozorované skutečnosti, které zachycují ve vlastních projevech, názorech a výtvorech. Děti poznávají a pochopí rozdíly mezi lidmi. Oblast vede žáky ke kulturnímu a tolerantnímu chování, na základě respektování obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů. Samostatně a sebevědomě vystupují a jednají. Efektivně a bezkonfliktně

---

⁶⁷ METODICKÝ PORTÁL RVP.CZ. Články. Podklady k výuce. [online]. Copyright © [cit. 2023-02-16]. Dostupné z WWW: <<https://clanky.rvp.cz/clanek/s/Z/16447/PODKLADY-K-VYUCE-TEMAT-DOPRAVNI-VYCHOVY-V-ZAKLADNICH-SKOLACH.html?rate=2>>.

komunikují v méně běžných situacích. Učí komunikovat prostřednictvím elektronických médií, poznávat a ovlivňovat svou jedinečnost. Utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům. Vede k přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí. Dítě objevuje a poznává vše, co ho zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět. Poznává podstatu zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení. Dítě poznává a upevňuje preventivní chování. Účelně se rozhoduje a jedná v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých. Formuje chování při mimořádných událostech.⁶⁸

---

⁶⁸ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Rámcový vzdělávací program základního vzdělávání. edu.cz. [online]. Copyright © 2022 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z WWW: <<https://www.edu.cz/rvp-ramcove-vzdelavaci-programy/ramcovy-vzdelavacici-program-pro-zakladni-vzdelavani-rvp-zv/>>.

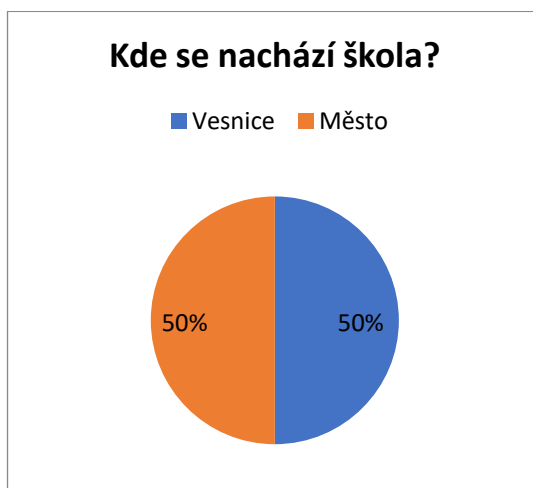
4 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Cílem praktické části bakalářské práce je porovnání úrovně znalostí dětí ze základní školy ve městě a na vesnici navštěvující 1. stupeň. Praktická část interpretuje dotazníkové šetření na třech vybraných základních školách, které proběhlo během ledna 2023. Dotazníkové šetření zkoumá teoretické znalosti, které by děti měly mít v povědomí. Obsahuje pouze 13 otázek z důvodu věku žáků. Součástí dotazníkového šetření bylo ověření přehledu žáků v dopravním značení. Žáci obdrželi spolu s dotazníkem i obrázkový test. V obrázkovém testu bylo úkolem žáků spojit dopravní značku se správným názvem. Dotazníky byly předány osobně v listinné podobě. ZŠ Grüwaldova se nachází nedaleko centra Českých Budějovic v klidnější lokalitě. Pokud děti nebydlí v blízkosti školy, musí zdolat rušnou ulici B. Němcové nebo Lidickou tř. v Českých Budějovicích. ZŠ Horní Stropnice byla vybrána z důvodu polohy mimo dopravní tepny. ZŠ v obci Nedabyle protíná silnice II/156 vedoucí z Českých Budějovic do Nových Hradů. Silnice je zde v ranní i odpolední špičce velice vytížená. Autorka si dala za cíl získat 120 respondentů. Ve vyrovnaném poměru 60 dětí z města a 60 z vesnice. Do škol byl předán přesný počet 120 ks dotazníků a obrázkových testů. Bylo dosaženo 100 % návratnosti. Autorka komunikovala s řediteli škol prostřednictvím e-mailu. Komunikace probíhala během prosince 2022. Z důvodu blížících se vánočních svátků, se všichni v komunikaci shodli na výzkumu v lednu 2023. Ředitelé škol se vyjadřovali k dotazníkovému šetření velice kladně. Pro lepší diferenciaci výsledků při zpracování si autorka roztrídila obě kategorie zvlášť. Odpovědi byly vloženy do excelové tabulky. Ke každé tabulce byl vložen výsečový graf. Dílčí hodnoty jsou vyjádřeny v procentech. U obrázkového testu jsou vyhodnoceny správné a špatné odpovědi rovněž v procentech.

Otázka č. 1: Jak se nazývá tvá škola?

Autorka nechala žáky vyplnit, jak se nazývá základní škola, kterou navštěvují. Důvodem bylo lepší určení školy do kategorie město nebo vesnice. Takto je prokázáno, že došlo k 100 % návratnosti dotazníků.

Graf 1: Jak se jmenuje tvá škola?⁶⁹

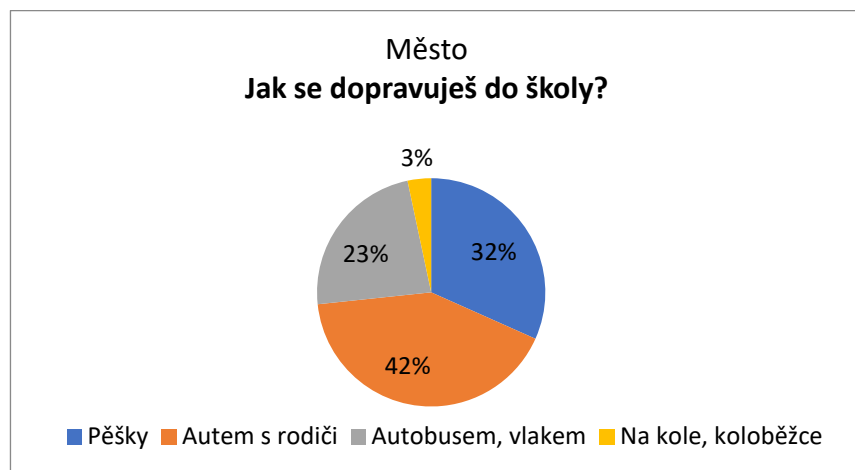

⁶⁹ Vlastní zpracování, 2023

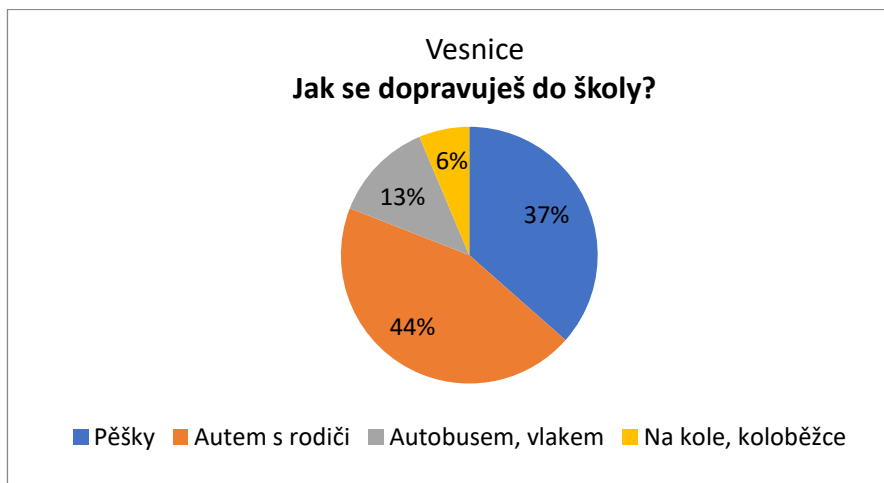
Otázka č. 2: Jak se dopravuješ do školy?

Respondenti měli na výběr ze čtyř možností odpovědi. Děti se dopravují ze 42 % autem s rodiči, 32 % chodí pěšky, 23 % dojíždí autobusem a 3 % jezdí na kole či koloběžce. 44 % dětí z vesnice jezdí autem s rodiči, 37 % chodí do školy pěšky, 13 % dětí dojíždí do školy autobusem a 6 % dětí jezdí na kole či koloběžce.

Graf 2: Jak se dopravuješ do školy?⁷⁰

Graf 2: Jak se dopravuješ do školy?

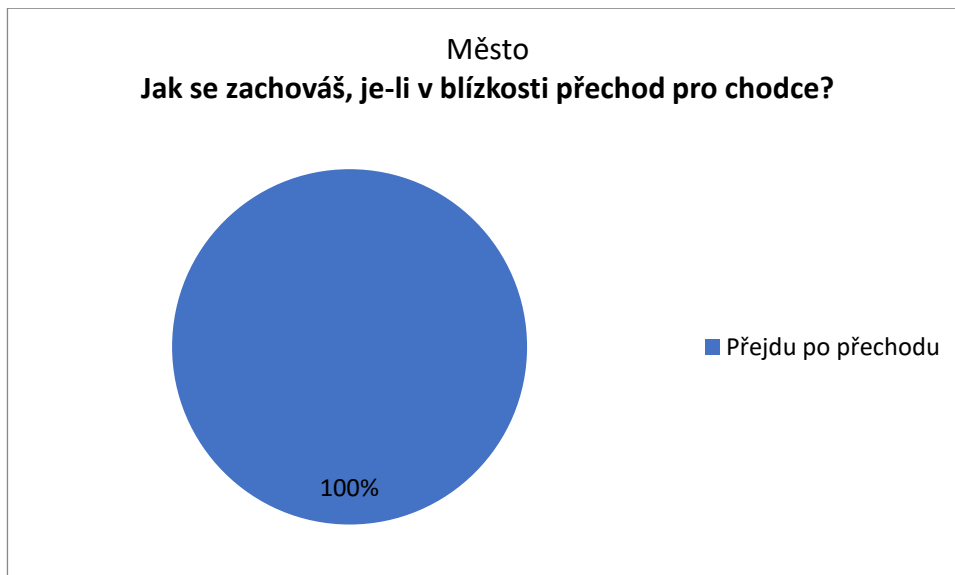

⁷⁰ Vlastní zpracování, 2023

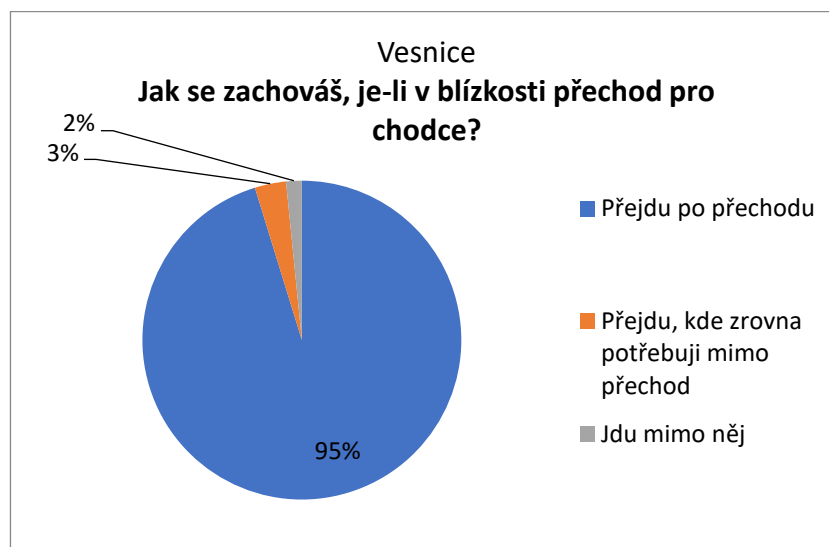
Otázka č. 3: Jak se zachováš, je-li v blízkosti přechod pro chodce?

Zde je patrné, že žáci z města odpovídali se 100 % úspěšností. Žáci z vesnice přejdou z 95 % po přechodu. Výjimkou jsou 2 děti, které by přešly pozemní komunikaci, kde zrovna potřebují. Jedno dítě by přešlo pozemní komunikaci mimo přechod.

Graf 3: Jak se zachováš, je-li v blízkosti přechod pro chodce?⁷¹

Graf 3: Jak se zachováš, je-li v blízkosti přechod pro chodce?

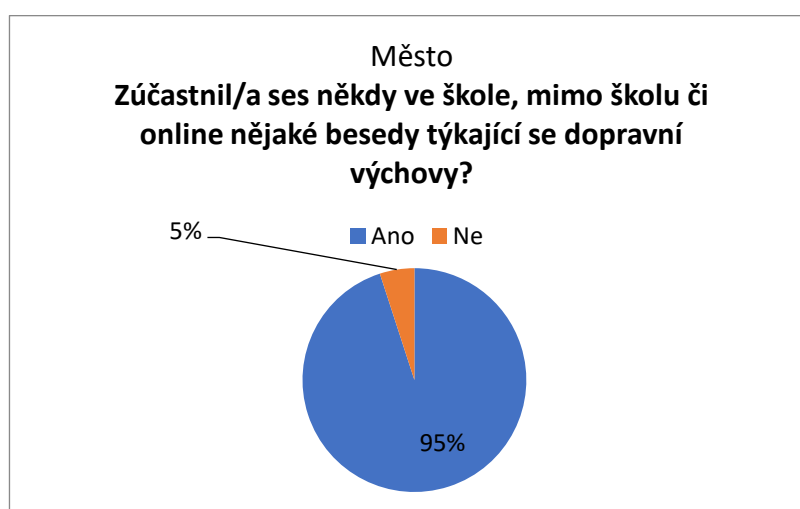
⁷¹ Vlastní zpracování, 2023

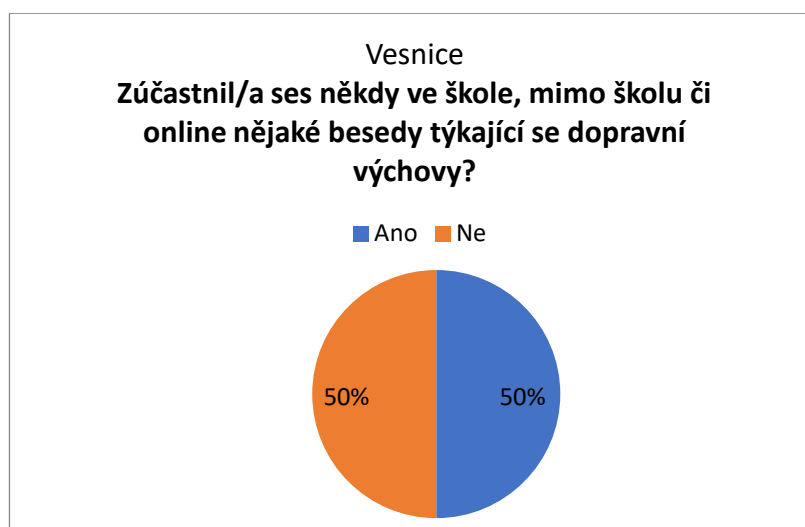
Otázka č. 4: Zúčastnil/a ses někdy ve škole, mimo školu či online nějaké besedy týkající se dopravní výchovy?

Většina žáků z města se zúčastnila ve škole či mimo školu nějaké besedy. Informovanost dětí z vesnice formou besedy ať už ve škole či mimo školu dopadlo hůře. Na vesnici nejsou takové možnosti jako ve městě. Zvláště pokud je škola více vzdálená od města.

Graf 4: Zúčastnil/a ses někdy ve škole, mimo školu či online nějaké besedy týkající se dopravní výchovy?⁷²

Graf č. 4: Zúčastnil/a ses někdy ve škole, mimo školu či online nějaké besedy týkající se dopravní výchovy?

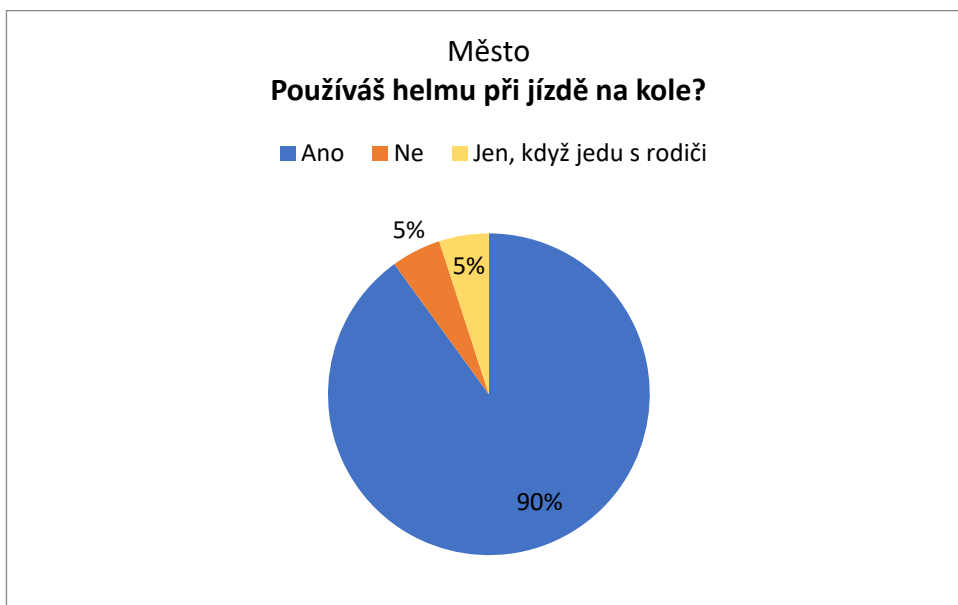
⁷² Vlastní zpracování, 2023

Otázka č. 5: Používáš helmu při jízdě na kole?

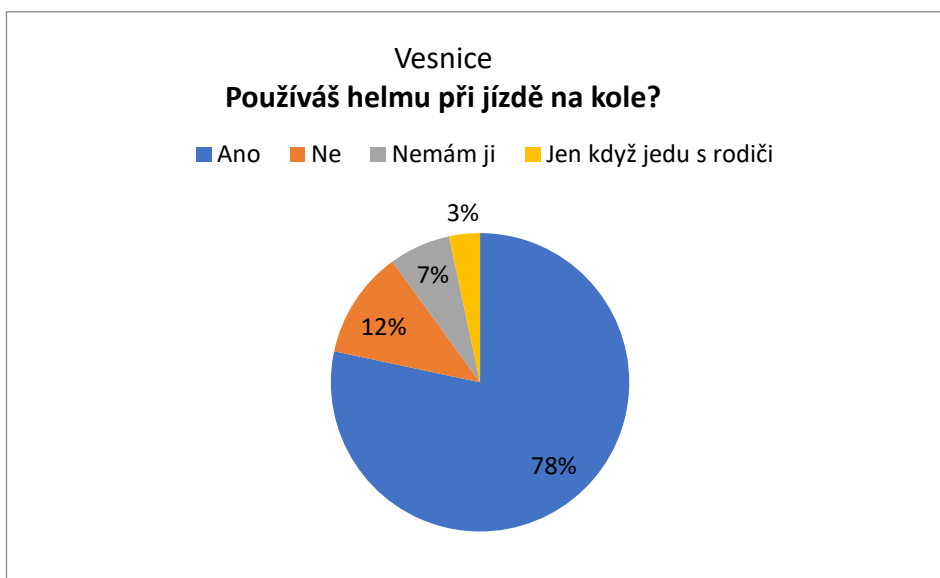
90 % dětí z města dle pravidel silničního provozu používá helmu při jízdě na kole, 5% ji používá pouze v přítomnosti rodičů a dalších 5 % ji nepoužívá vůbec.

78 % dětí z vesnice helmu při jízdě na kole používá, 12 % ji nepoužívá při jízdě na kole vůbec. Pro autorku je překvapujícím výsledkem, že 7 % dětí helmu vůbec nevlastní. 3% dětí si nasadí helmu pouze při jízdě s rodiči.

Graf 5: Používáš helmu při jízdě na kole?⁷³

Graf 5: Používáš helmu při jízdě na kole?

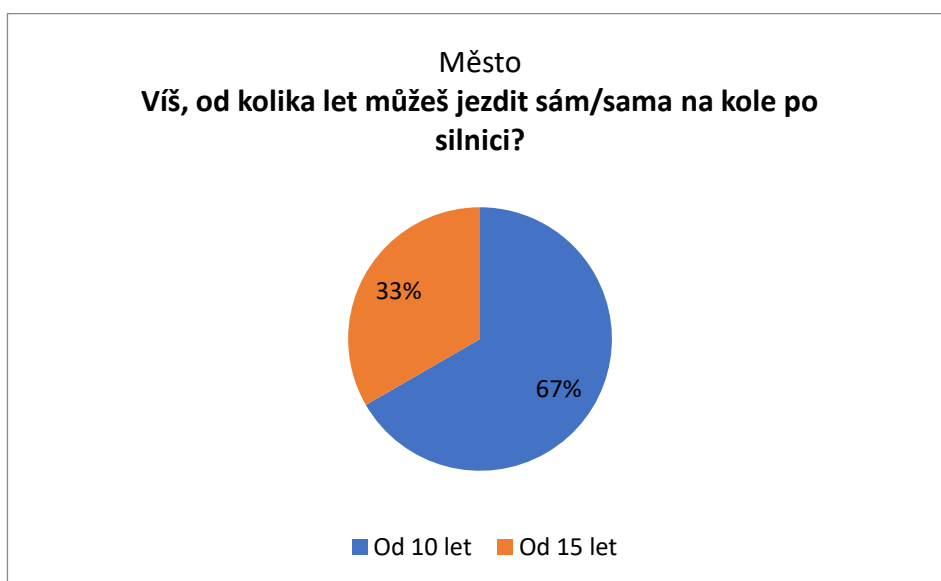

⁷³ Vlastní zpracování, 2023

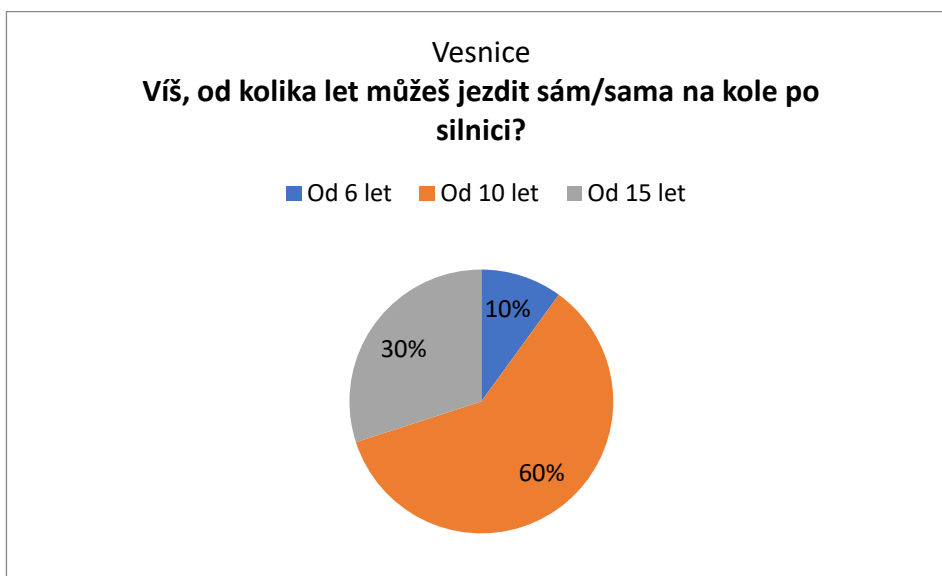
Otázka č. 6: Víš, od kolika let můžeš jezdit sám/sama na kole po silnici?

Děti měly na výběr ze tří věkových kategorií 6 let, 10 let a 15 let. 67 % žáků z města ví, že od 10 let mohou sami jezdit po silnici. 33 % žáků si myslí, že mohou jezdit sami po silnici až od 15 let. Děti z vesnice využily při odpovědi všechny tři věkové kategorie. 60 % žáků ví, že mohou sami jezdit po silnici od 10 let. 30 % si myslí, že mohou jezdit sami až od 15 let. 10 % si myslí, že mohou sami jezdit už od 6 let.

Graf 6: Víš, od kolika let můžeš jezdit sám/sama po silnici?⁷⁴

Graf č. 6: Víš, od kolika let můžeš jezdit sám/sama na kole po silnici?

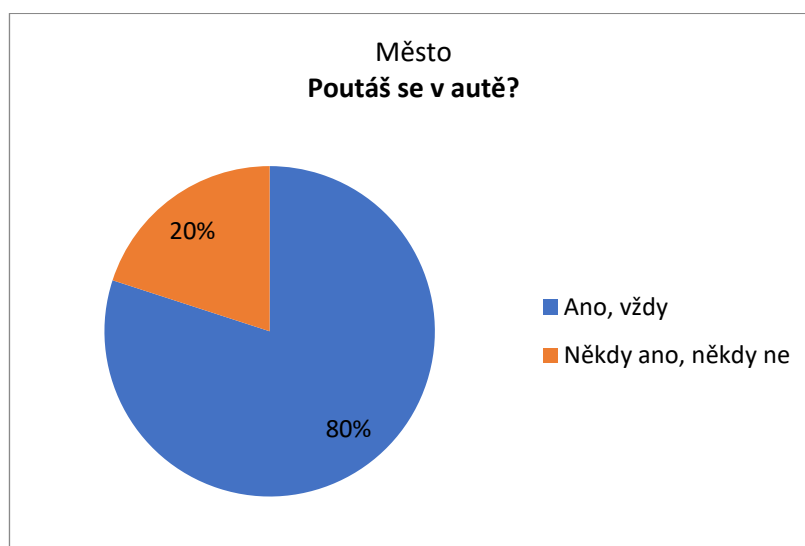

⁷⁴ Vlastní zpracování, 2023

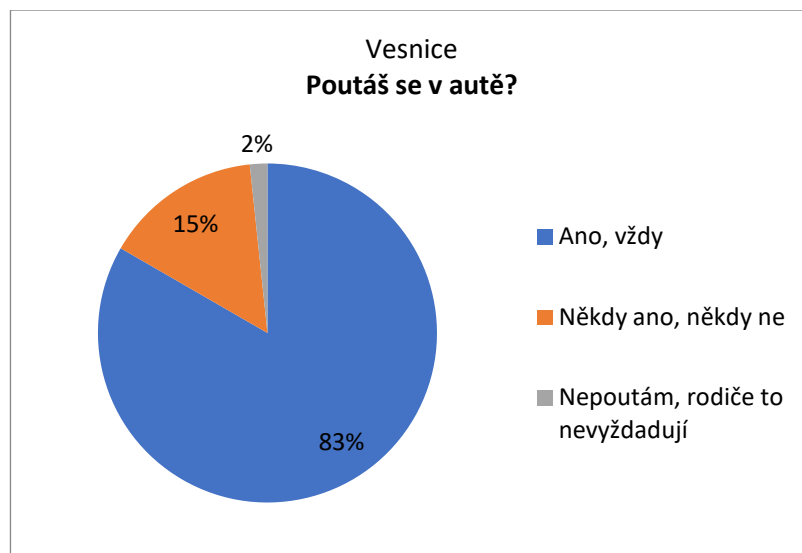
Otázka č. 7: Poutáš se v autě?

Autorka zde nečekala, že by si děti vybraly i jinou možnost než že se vždy poutají. Je překvapující, že 20 % dětí z města se někdy poutá a někdy ne. 15 % dětí z vesnice se někdy poutá, někdy ne. 2 % žáků z vesnice se nepoutá, protože to rodiče nevyžadují.

Graf 7: Poutáš se v autě?⁷⁵

Graf č. 7: Poutáš se v autě?

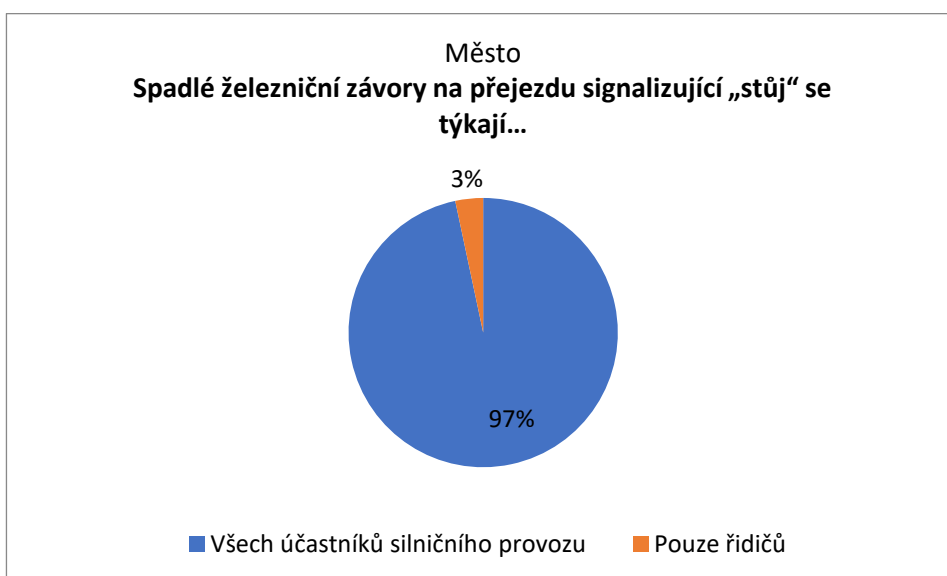

⁷⁵ Vlastní zpracování, 2023

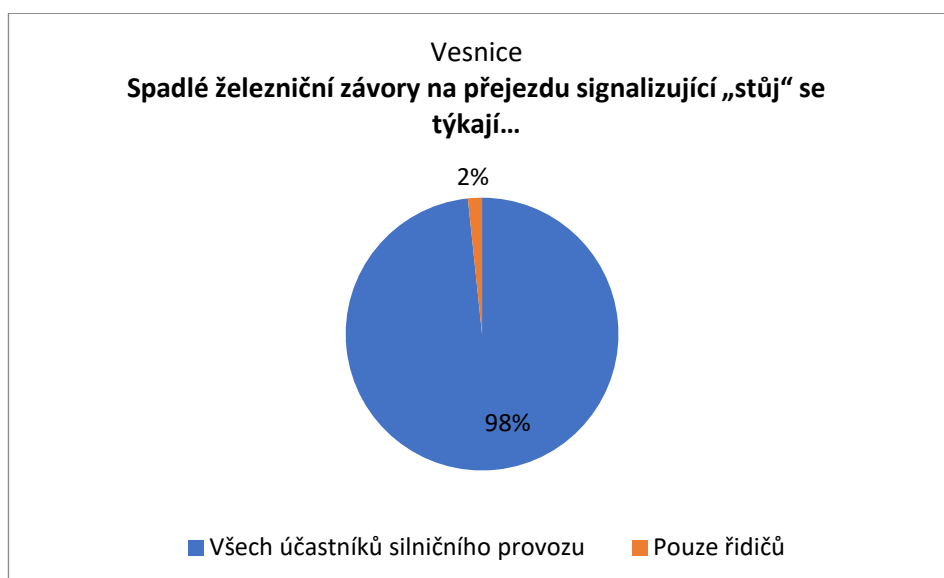
Otázka č. 8: Spadlé železniční závory na přejezdu signalizující „stůj“ se týkají...

Tento graf prokazuje, že 97 % žáků z města ví, že spadlé železniční závory na přejezdu signalizující „stůj“ se týkají všech účastníků silničního provozu. 3 % si myslí, že se týkají jen řidičů. 98 % žáků z vesnice ví, že nemají chodit přes přejezd, který signalizuje „stůj“. 2 % si myslí, že se signál „stůj“ týká pouze řidičů.

Graf 8: Spadlé železniční závory na přejezdu signalizující „stůj“ se týkají...⁷⁶

Graf 8: Spadlé železniční závory na přejezdu signalizující „stůj“ se týkají...

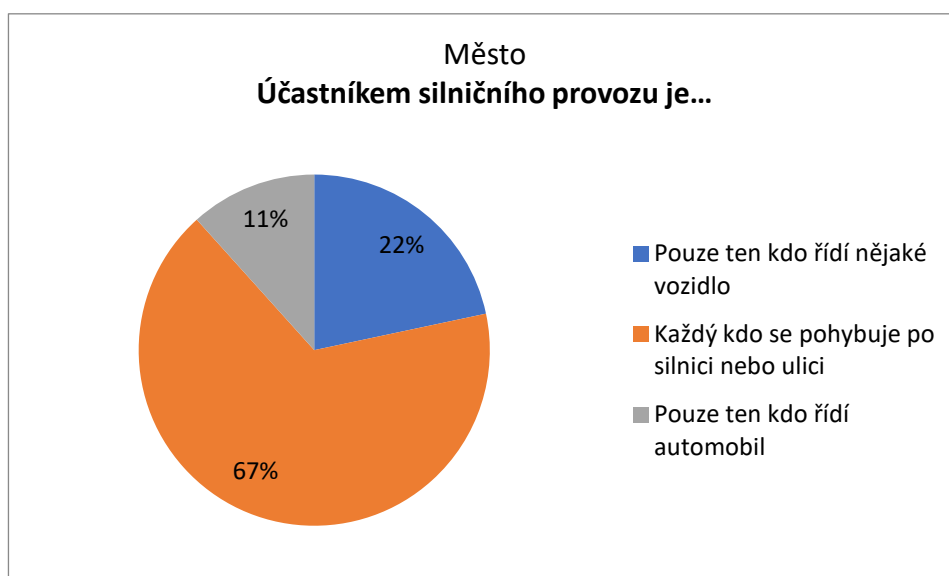

⁷⁶ Vlastní zpracování, 2023

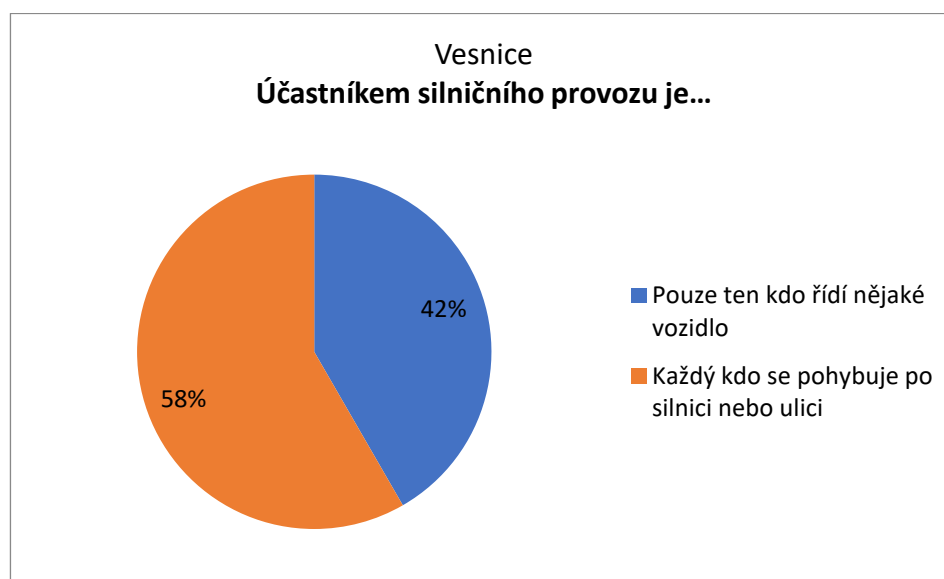
Otázka č. 9: Účastníkem silničního provozu je...

67 % žáků z města ví, že účastníkem silničního provozu, je každý, kdo se pohybuje po silnici nebo ulici. 22 % si myslí, že účastníkem silničního provozu je pouze ten kdo řídí nějaké vozidlo. 11 % si myslí, že je to jen ten kdo řídí automobil. 58 % žáků z vesnice ví, že účastníkem silničního provozu, je každý, kdo se pohybuje po silnici nebo ulici. 42 % si myslí, že je účastníkem silničního provozu pouze ten kdo řídí nějaké vozidlo.

Graf 9: Účastníkem silničního provozu je...⁷⁷

Graf č. 9: Účastníkem silničního provozu je...

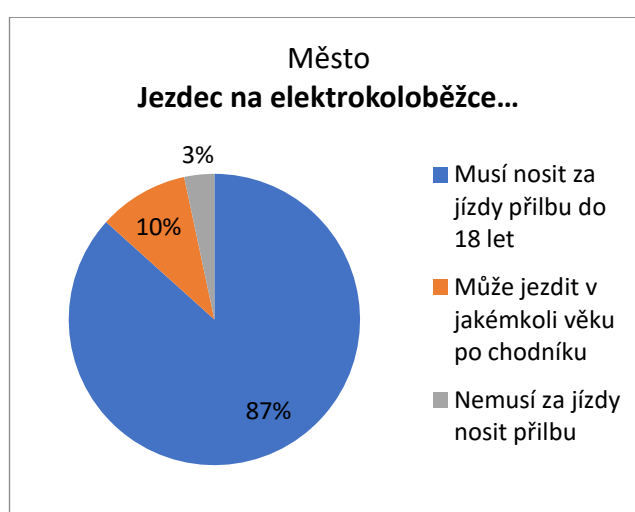

⁷⁷ Vlastní zpracování, 2023

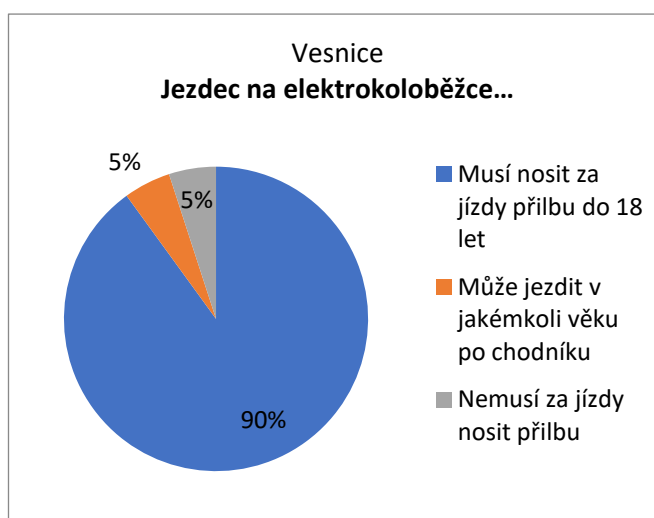
Otázka č. 10: Jezdec na elektrokoloběžce...

87 % dětí z města ví, že pro jezdce na koloběžce platí stejná pravidla jako pro cyklistu, tedy, že musí nosit do 18 let za jízdy přilbu. 10 % si myslí, že může v jakémkoli věku jezdit po chodníku a 3 % říká, že jezdec na elektrokoloběžce nemusí přilbu nosit vůbec. 90 % dětí z vesnice odpovědělo správně, že jezdec na elektrokoloběžce musí nosit přilbu za jízdy do 18 let. 5 % si myslí, že jezdec může na elektrokoloběžce jezdit po chodníku v jakémkoli věku. 5 % říká, že nemusí nosit přilbu na elektrokoloběžce vůbec

Graf 10: Jezdec na elektrokoloběžce...⁷⁸

Graf č. 10: Jezdec na elektrokoloběžce...

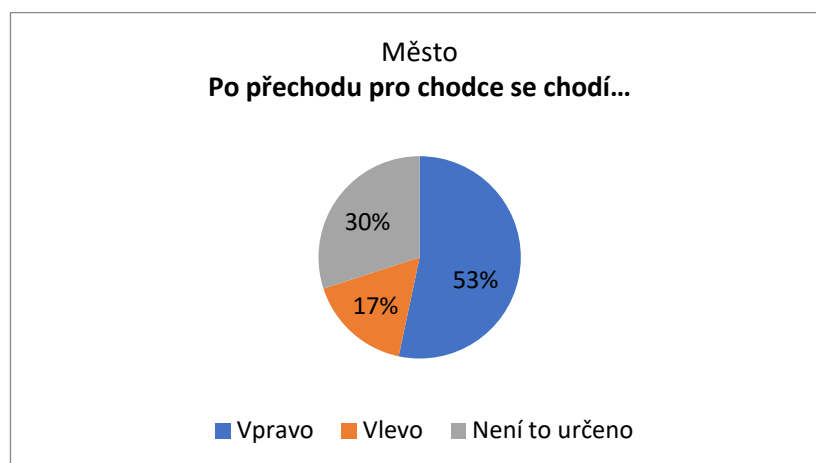

⁷⁸ Vlastní zpracování, 2023

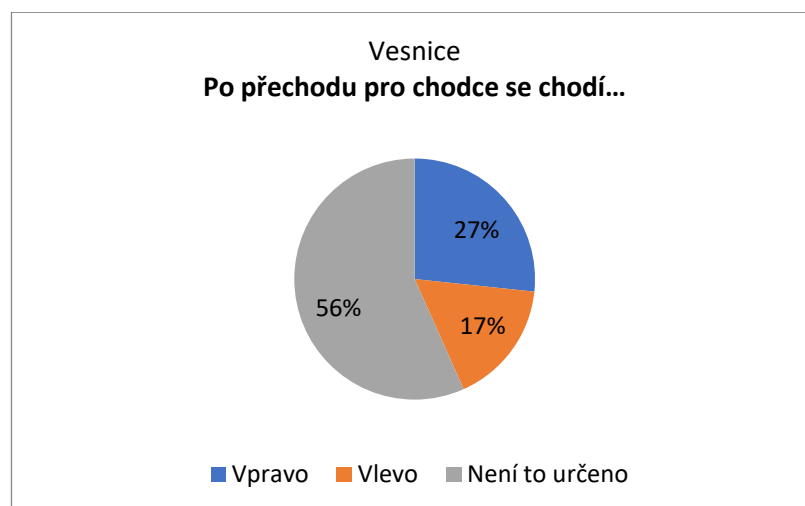
Otázka č. 11: Po přechodu pro chodce se chodí...

53 % dětí z města ví, že se chodí po přechodu pro chodce vpravo. 30 % tvrdí, že to není určeno. 17 % dětí z města by šlo po přechodu vlevo. 27 % dětí z vesnice ví, že půjdou po přechodu pro chodce vpravo. 56 % si myslí, že chůze po přechodu pro chodce vpravo není určena. 17 % dětí půjde po přechodu pro chodce vlevo.

Graf 11: Po přechodu pro chodce se chodí...⁷⁹

Graf č. 11: Po přechodu pro chodce se chodí...

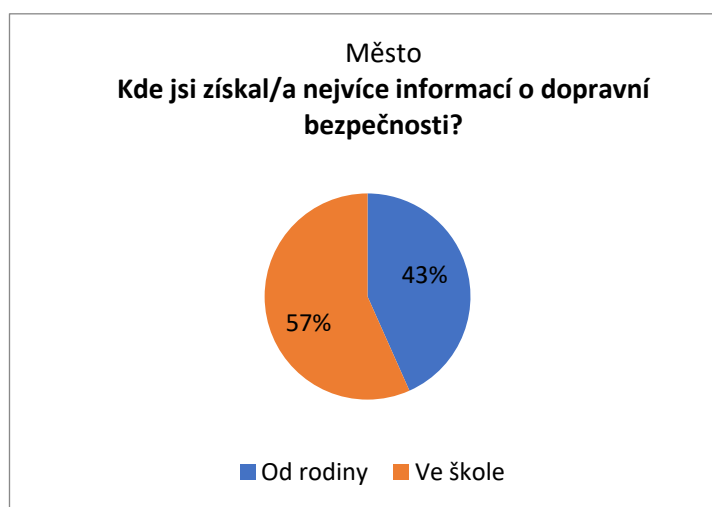
⁷⁹ Vlastní zpracování, 2023

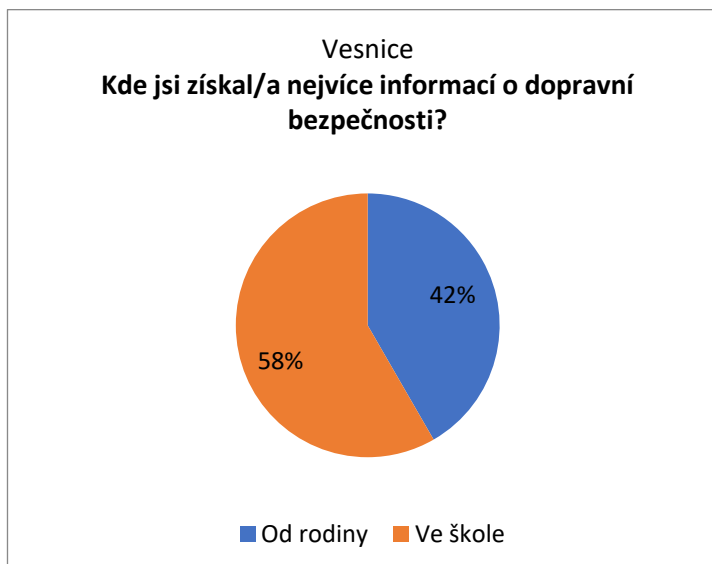
Otázka č. 12: Kde jsi získal/a nejvíce informací o dopravní bezpečnosti?

Děti měly na výběr ze tří odpovědí: od rodiny, ve škole a v zájmovém kroužku. 57 % dětí z města odpovědělo, že se nejvíce s dopravní bezpečností seznámily ve škole. 43 % dětí získalo informace o dopravní bezpečnosti od rodiny. 58 % dětí z vesnice získalo informace o dopravní bezpečnosti ve škole. 42 % dětí bylo informováno o dopravní bezpečnosti ve škole.

Graf 12: Kde jsi získal/a nejvíce informací o dopravní bezpečnosti?⁸⁰

Graf č. 12: Kde jsi získal/a nejvíce informací o dopravní bezpečnosti?

⁸⁰ Vlastní zpracování, 2023

4.1 Vyhodnocení hypotéz

H1 Více jak polovina dětí ví, od kolika let mohou jezdit samy na kole po pozemní komunikaci

67 % dětí z města a 60 % dětí z vesnice v dotazníku vyplnily věk 10 let pro samostatnou jízdu po pozemní komunikaci. Tato hypotéza byla potvrzena.

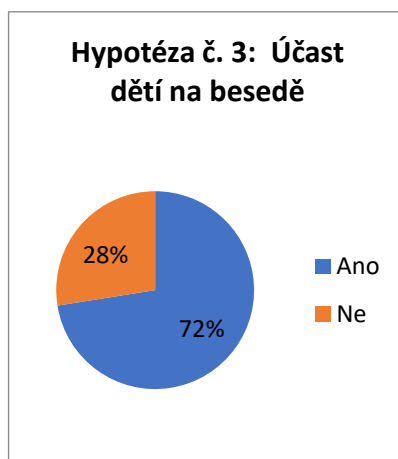
H2 Děti na vesnici nenosí při jízdě na kole přilbu

78 % dotazovaných dětí z vesnice vybralo správnou odpověď, že při jízdě na kole nosí cyklistickou přilbu. Autorce se tak hypotéza o mírnějším režimu na vsi nepotvrdila.

H3 Více jak polovina dětí se nezúčastnila žádné besedy týkající se dopravní výchovy

Hypotéza byla formulována na děti z města i z vesnice jako celek. 5 % dětí z města se nezúčastnilo besedy týkající se dopravní výchovy. 50 % dětí z vesnice se také nezúčastnila žádné besedy. Odpovědi byly hodnoceny jako celek ze, kterého vychází 28% záporných odpovědí s účastí na besedě. Hypotéza byla vyvrácena.

Graf 13: Hypotéza č. 3: Účast dětí na besedě⁸¹

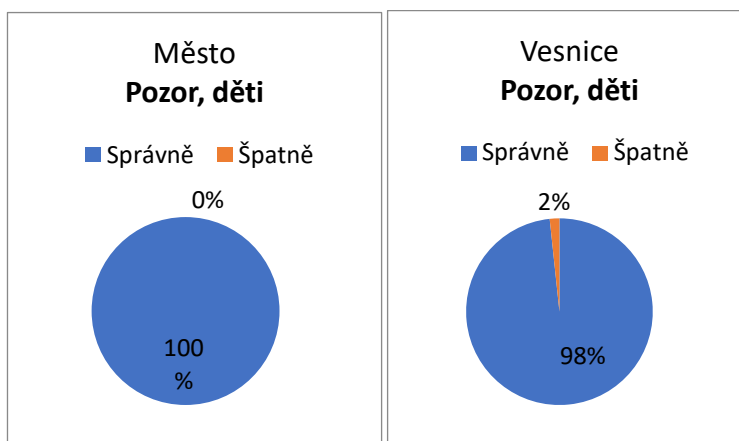

⁸¹ Vlastní zpracování, 2023

5 OBRÁZKOVÝ TEST

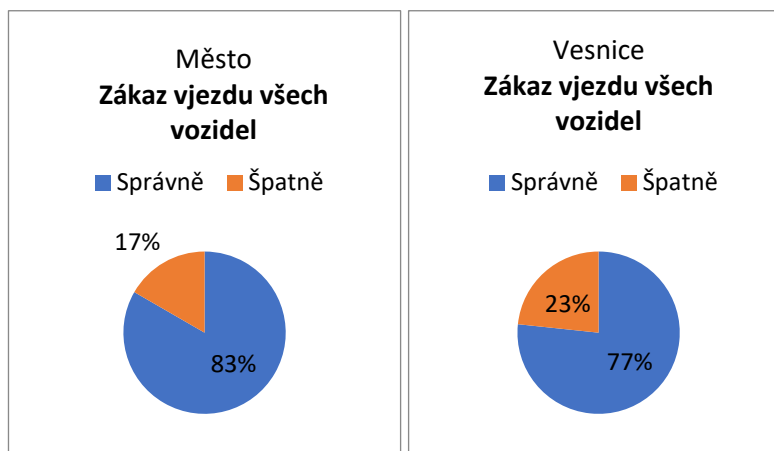
Dopravní značení č. 1: Pozor, děti.

Graf k obrázkovému testu 1: Pozor, děti⁸²

Dopravní značení č. 2: Zákaz vjezdu všech motorových vozidel

Graf k obrázkovému testu 2: Zákaz vjezdu všech motorových vozidel⁸³

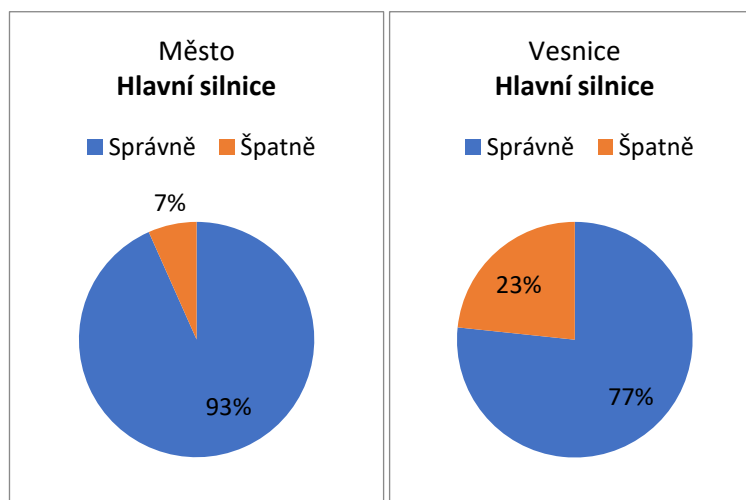

⁸² Vlastní zpracování, 2023

⁸³ Vlastní zpracování, 2023

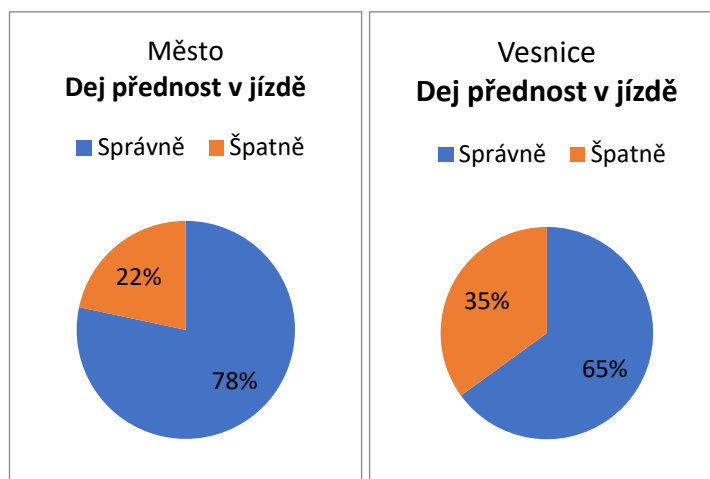
Dopravní značení č. 3: Hlavní silnice

Graf k obrázkovému testu 3: Hlavní silnice⁸⁴

Dopravní značení č. 4: Dej přednost v jízdě

Graf k obrázkovému testu 4: Dej přednost v jízdě⁸⁵

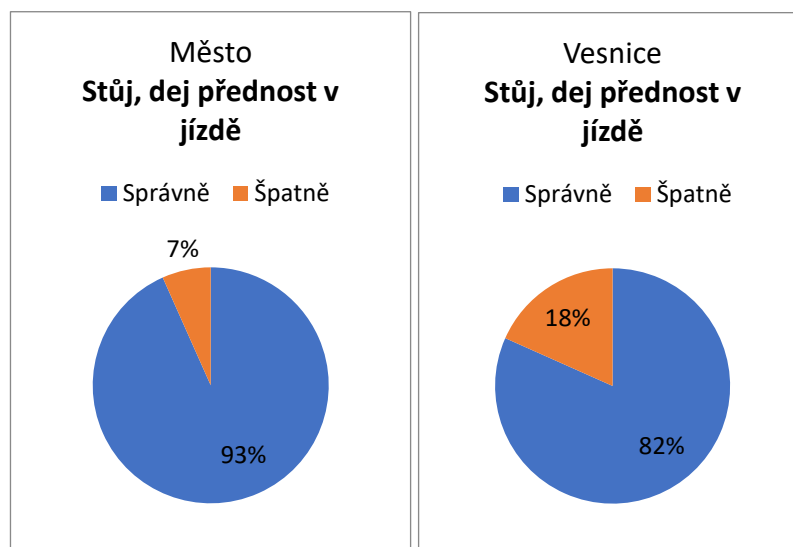

⁸⁴ Vlastní zpracování, 2023

⁸⁵ Vlastní zpracování, 2023

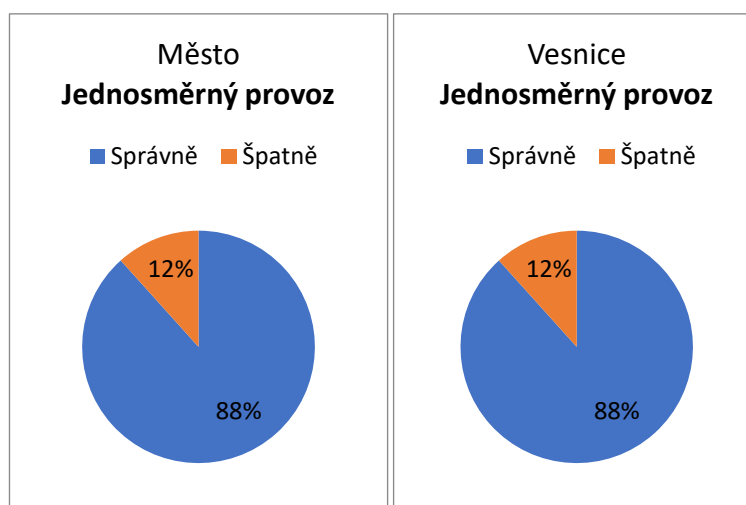
Dopravní značení č. 5: Stůj, dej přednost v jízdě

Graf k obrázkovému testu 5: Stůj, dej přednost v jízdě⁸⁶

Dopravní značení č. 6: Jednosměrný provoz

Graf k obrázkovému testu 6: Jednosměrný provoz⁸⁷

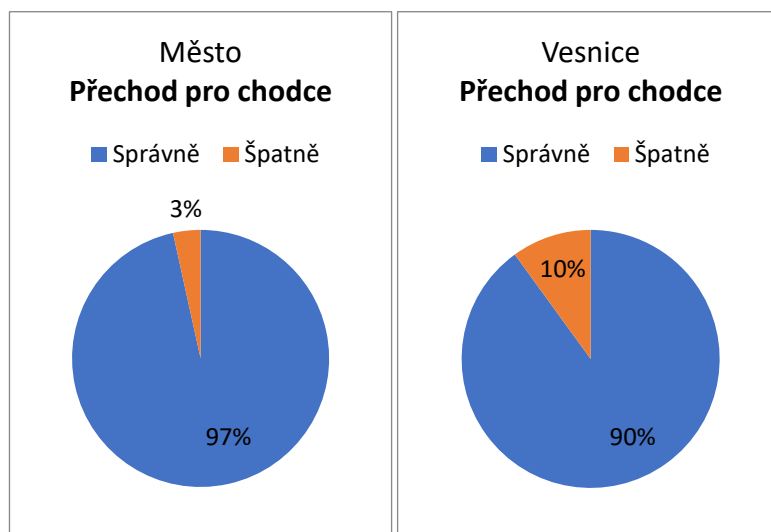

⁸⁶ Vlastní zpracování, 2023

⁸⁷ Vlastní zpracování, 2023

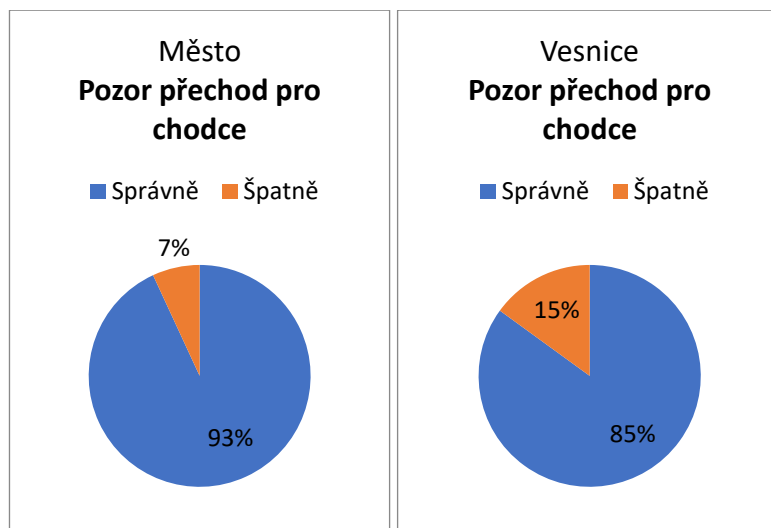
Dopravní značení č. 7: Přejchod pro chodce

Graf k obrázkovému testu 7: Přejchod pro chodce⁸⁸

Dopravní značení č. 8: Pozor přechod pro chodce

Graf k obrázkovému testu 8: Pozor přechod pro chodce⁸⁹

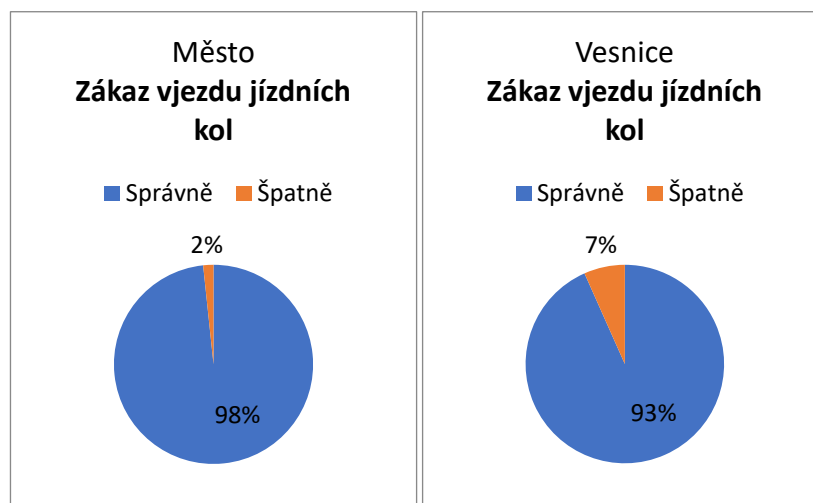

⁸⁸ Vlastní zpracování, 2023

⁸⁹ Vlastní zpracování, 2023

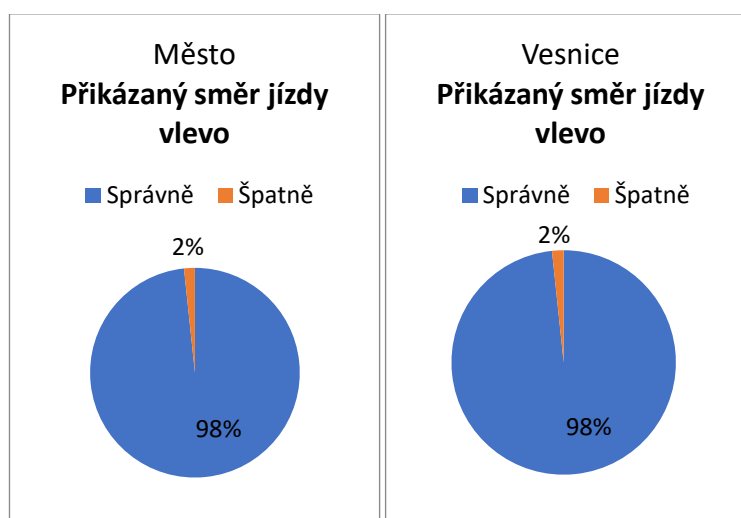
Dopravní značení č. 9: Zákaz vjezdu jízdních kol

Graf k obrázkovému testu 9: Zákaz vjezdu jízdních kol⁹⁰

Dopravní značení č. 10: Přikázaný směr jízdy vlevo

Graf k obrázkovému testu 10: Přikázaný směr jízdy vlevo⁹¹

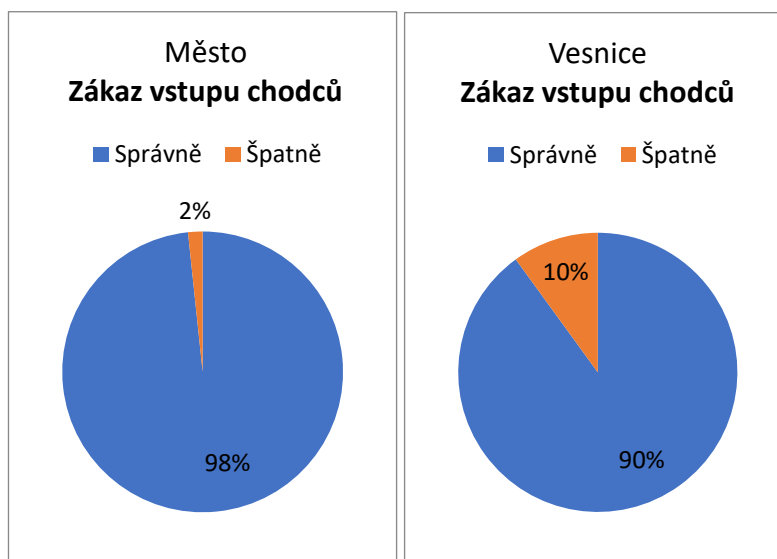

⁹⁰ Vlastní zpracování, 2023

⁹¹ Vlastní zpracování, 2023

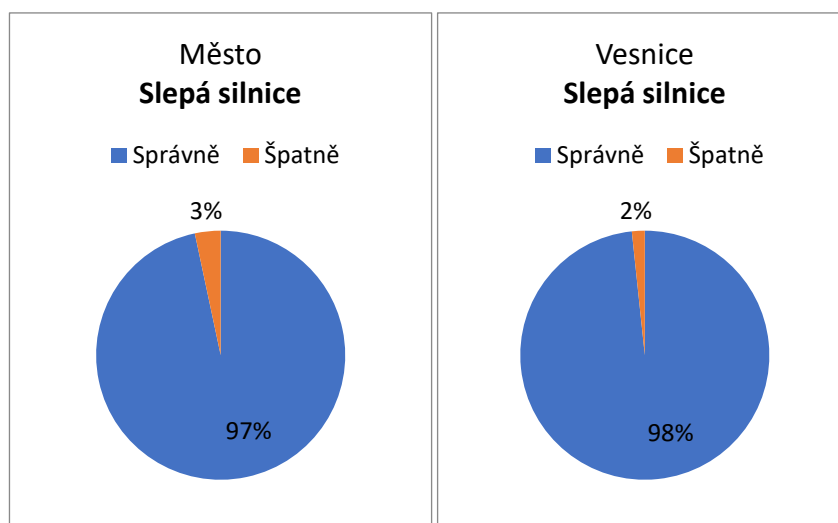
Dopravní značení č. 11: Zákaz vstupu chodců

Graf k obrázkovému testu 11: Zákaz vstupu chodců⁹²

Dopravní značení č. 12: Slepá silnice

Graf k obrázkovému testu 12: Slepá silnice⁹³

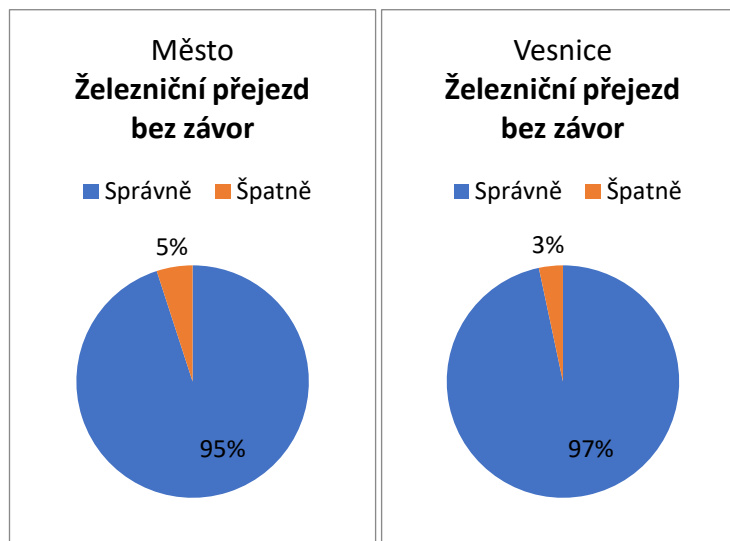
⁹² Vlastní zpracování, 2023

⁹³ Vlastní zpracování, 2023

Dopravní značení č. 13: Železniční přejezd bez závor

Graf k obrázkovému testu 13: Železniční přejezd bez závor⁹⁴

⁹⁴ Vlastní zpracování, 2023

6 DISKUZE

Přesně daný počet dotazníků a obrázkových testů napomohl k 100 % návratnosti pro dotazníkové šetření. Graf č. 2 prokazuje, že v dnešní uspěchané době dojíždí děti z města i z vesnice více do školy autem s rodiči. Autorka očekávala vyšší procento dojíždějících autem u dětí z vesnice, z důvodu dojíždění rodičů za prací do města. Graf č. 5 poukazuje na důležitost nošení cyklistické helmy. Nemělo by být podceňováno z hlediska ochrany lebky před frakturou. Většina žáků z města ví, že mají nosit helmu při jízdě na kole. I když 5 % ji nosí jen před rodiči, protože musí. Autorku překvapil fakt, že 7 % dětí z vesnice nevlastní helmu a 12 % ji nenosí vůbec. Čímž se autorce potvrzuje myšlenka volnějších pravidel na vesnici. Graf č. 7 ukázal překvapující výsledek, že ne všechny děti se v automobilu poutají. To, že se děti na vesnici poutají méně často, by autorka očekávala z hlediska jiné morálky ve vesnickém prostředí. Ale nepoutání se 20 % městských dětí v hustém provozu je víc než překvapující. Autorka předpokládala, že se děti poutají vždy. Na což by měli dohlížet rodiče. Poutání zádržným systémem by mělo být samozřejmostí, byť se dítě převáží jen na malou vzdálenost. I když pojedou rodiče mnohdy sebeopatrněji, nelze to očekávat i od ostatních účastníků provozu. Děti v otázce č. 8 odpovídali ve velkém množství správně, že spadlé železniční závory na přejezdu signalizující „Stůj“ se týkají všech účastníků silničního provozu. Ale i v takto vysoké úspěšnosti správných odpovědí se u dětí z města i z vesnice našly výjimky. Je tedy nutné myslet na to, že i jedno dítě ze sta, může porušit pravidla a přes železniční přejezd přejít na červenou. Na vině může být právě neznalost pravidel nebo i spěch za hrou. Odpovědi na otázku co má za povinnost jezdec na elektrokoloběžce v grafu č. 10 vyznačují lepší výsledky dětí z vesnice. Autorka očekávala lepší přehled u dětí z města z hlediska rozmachu elektrokoloběžek v městském prostředí. Děti z města se domnívají, že jezdec na elektrokoloběžce může jezdit po chodníku. Autorka to ze své zkušenosti chodce přisuzuje ke každodennímu obrazu na chodnících v městském prostředí, kdy si cyklista nebo jezdec na koloběžce plete chodník s cyklostezkou či silnicí. Graf č. 12 prokazuje, že škola je ve vzdělávání v oblasti dopravní výchovy nenahraditelná. Žáci z města i z vesnice odpovídali shodně, že se nejvíce informací o dopravní bezpečnosti dozvěděli ve škole. Děti měly na výběr i odpověď zda se dozvěděly o dopravní bezpečnosti v zájmovém kroužku. Tuto odpověď však nikdo neoznačil.

Součástí dotazníkového šetření bylo prověření znalostí žáků v dopravním značení. Úkolem žáků bylo přiřadit obrázek ke správnému názvu. Správnost odpovědí je vyjádřena v procentech. Z vyobrazených grafů vyplývá lepší orientace v dopravním

značení u žáků z města. Dopravní značky z učebnice prvouky pro 2. třídu byly podnětem k vytvoření obrázkového testu. I přesto měli žáci 4. a 5. tříd s určením některých názvů dopravního značení značný problém. Velice problémovými dopravními značkami pro děti z města i z vesnice jsou stůj, dej přednost v jízdě, zákaz vjezdu všech motorových vozidel a dej přednost v jízdě. Důvodem může být barevná jednotnost tohoto značení. 23 % dětí z vesnice nedokázalo přiřadit dopravní značku hlavní silnice. Autorka ani nechce domýšlet následky neznalosti dopravního značení, zvláště pokud se jedná o dopravní značení upravující přednost v jízdě. V dotazníkovém šetření i obrázkovém testu lépe odpovídali žáci z města. Vzhledem k výsledkům obrázkového testu autorka považuje za vhodné doporučení věnovat se více dopravnímu značení např. při procházkách družiny. Navrhovaným řešením je implementovat dopravní výchovu do hodin tělesné výchovy. Určitým řešením pro školu by byla investice do mobilního dopravního hřiště, které lze sestavit i v tělocvičně. Zajisté stojí nemalé finanční prostředky, proto lze v tomto duchu uskutečnit i v levnější verzi. Děti mohou při výtvarné výchově vyrobit dopravní značky např. z kartonu. V hodinách tělesné výchovy se vyznačí na podlahu malířskou páskou pruhy pozemní komunikace. Některé děti by představovaly dopravní značku a některé by běhaly v pruzích jako dopravní prostředek. V určité míře by bylo možné nacvičit některé krizové situace.

Výsledky dotazníkového šetření dopadly dle očekávání autorky lépe pro děti z města. Během vyhodnocování výsledků autorka uznala za zbytečnou otázku, do jaké třídy žák chodí. Autorka nehodnotila třídy mezi sebou. Místo této otázky mohla být položena otázka jiná. Pokud by autorka výzkum opakovala, zajisté by dotazník sestavila o něco lépe a připravila by si pro žáky zábavná praktická cvičení, kterých by se ráda zúčastnila osobně.

ZÁVĚR

Hlavním cílem bakalářské práce bylo zjistit úroveň znalostí o dopravní bezpečnosti vybraných žáků 1. stupně základní školy ve městě a na vesnici. Vedlejším cílem práce je interpretovat a charakterizovat problematiku dopravní výchovy jako součásti vzdělávání v oblasti bezpečnosti.

Vedlejší cíl byl splněn v teoretické části. Byly popsány hlavní aspekty dopravní výchovy. Autorka začala problematiku dopravní výchovy analyzovat z pohledu historie, kde stala důležitou součástí vzdělávání žáků. K rozmachu v informovanosti obyvatelstva přispěl velkou mírou ARČs, který ve svých expozicích reprezentoval materiály týkající se tématu dopravní výchovy. Autorka analyzovala různé formy dopravní výchovy. Formu výchovy v rodině pokládá autorka za nezbytnou. Právě tato forma pokládá základní kámen do navazujících vzdělávání ve školských institucích v oblasti dopravní výchovy. Dopravní výchova je zařazena v různých oblastech do předmětů. RVP ZV předkládá do jakých předmětů a v jaké míře má být téma dopravní výchovy zařazeno. Ovšem je na škole jakým způsobem tento podnět využije do svého ŠVP.

V dotazníkovém šetření bylo dosaženo vytýčeného cíle, tím že autorka porovnála úroveň znalostí žáků z města a z vesnice. Odpovědi žáků byly dosazeny do koláčových grafů. V praktické části autorku překvapilo množství dětí, které nenosí přilbu na kolo. Bez ní by děti vyjíždět neměly. Přilba by měla být brána jako nutná prevence před úrazem hlavy. Dalším nešvarem je nepoutání dětí v automobilu. Důležité je poutání všech jedoucích osob a to i na krátkou vzdálenost. Dotazníkovým šetřením a obrázkovým testem byly prokázány lepší znalosti v oblasti dopravní výchovy u žáků z města. Zda má dopravní výchova nějaký efekt, se dozvíme za několik let, až budou děti řidiči dopravního prostředku. Ať už jako cyklista, řidič motocyklu nebo automobilu. To, že dopravní výchova není zařazena v koncepci RVP ZV jako samostatný předmět jak je tomu v jiných zemích, bere autorka jako značný nedostatek.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literární zdroje

1. BROM, Z. *Dopravní výchova: učebnice pro 1. - 5. ročník základní školy*. 2. vydání. Plzeň: Fraus., 2021. 80 s. ISBN 978-80-7489-036-9.
2. BUDÍNSKÝ V., *Za volant jen s úsměvem*. Vimperk: HZ group, 2007. 116 s. ISBN 978-80-903987-1-9.
3. HAVLÍK K. *Psychologie pro řidiče*. 1. vydání. Praha: Portál s.r.o., 2005. 223 s. ISBN 80-7178-542-3.
4. KOŽÚCHOVÁ M., MATUŠKOVÁ R., STEBILA J., *Dopravná výchova pre 4. ročník základnej školy*. Bratislava, 2013. 56 s. ISBN 978-80-8091-306-9.
5. KYNCL J., *Historie dopravy na území České Republiky*. 1. vydání. Praha, 2006. 146 s. ISBN 80-903184-9-5.
6. LÍMOVÁ L., *Teorie dopravní výchovy*. 1. vydání. Praha: Karolinum, 2006. 82 s.
7. MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, *Děti na cestách, bezpečně po městě*. 2. doplněné vydání. Praha, 2006. 64 s. ISBN 80-7212-388-2.
8. OCHRANA F., *Metodologie, metody a metodika vědeckého výzkumu*. 1. vydání. Univerzita Karlova, 2019. 146 s. ISBN 978-80-246-4204-8.
9. PAVLÍČEK K., HOŘÍN J., KOPECKÝ Z., *Vybrané kapitoly z dopravně bezpečnostní činnosti*. Policejní Akademie ČR. Praha, 2003. s. 83. ISBN 80-7251-137-8.
10. PRŮCHA J., WALTEROVÁ E., MAREŠ J., *Pedagogický slovník*, 3. vydání. Praha: Portál s.r.o., 2001. ISBN 80-7178-579-2. 322 s.
11. STOJAN M., *Dopravní výchova pro učitele 1. Stupně základní školy*. 1. Vydání. Brno, 2007. 224 s. ISBN 978-80-210-4251-3.
12. ŠTIKAR J., HOSKOVEC J., *Přehled dopravní psychologie*. Historie, teorie, výzkum, aplikace. Praha: Karolinum, 1995. 80 s. ISBN 80-7066-981-0.
13. ŠTIKAR J., HOSKOVEC J., ŠTIKAROVÁ J., *Psychologie v dopravě*. 1. vydání. Praha: Karolinum, 2003. 275 s. ISBN 80-246-0606-2.
14. ŠUCHA M., *Agresivita na cestách*. 1. Vydání. Olomouc: Univerzita Palackého, 2009. 186 s. ISBN 978-80-244-2375-3.
15. ŠUCHA M., *Proč se v dopravě chováme tak, jak se chováme? A co s tím můžeme dělat*. 1. vydání. Praha, 2019. 278 s. ISBN 978-80-7422-726-4.
16. TUPÝ K., VOTRUBA J., *Stoj! Pozor! Volno! Cyklista pre 4. ročník základnej školy*. 1. vydanie. Bratislava, 1978. 28 s. SPN 67-156-78.

17. VANDERBILT T., *Traffic, Why We Drive the Way We Do*. London: Penguin Books, 2009. 402 s. ISBN 978-0-141-02739-5.
18. VOTRUBA J., *Dopravní výchova, chodec 1. Díl*. 1. vydání. Praha: Fortuna, 1992. 64 s. ISBN 80-85298-98-8.
19. VOTRUBA, J. *Dětská dopravní hřiště: výstavba, provoz a metodika výcviku*. Praha: SPN, 1979. 120 s. SPN 3-91-15/1.
20. ZELENÝ, L. *Doprava: dopravní infrastruktura*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola ekonomická, Podnikohospodářská fakulta. 2000. 106 s. ISBN 80-245-0110-4.

Elektronické zdroje

1. AMAVET JUNIOR BRNO. Dokumenty. Amavet.org. [online]. Copyright © [cit. 2023-01-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.amavet.org/sites/default/files/dokumenty/dopravka/19.pdf>>.
2. AMAVET JUNIOR BRNO. Dokumenty. Amavet.org. [online]. Copyright © [cit. 2023-01-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.amavet.org/sites/default/files/dokumenty/dopravka/13.pdf>>.
3. AMAVET JUNIOR BRNO. Dokumenty. Amavet.org. [online]. Copyright © [cit. 2023-01-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.amavet.org/sites/default/files/dokumenty/dopravka/11.pdf>>.
4. ANZ.DOC. Metodická příručka. Ing. Jaroslav Hořín. Konfliktní situace dětí v silničním provozu. Adoc.pub. [online]. Copyright © 2023 [cit. 2023-02-15]. Dostupné z WWW: <<https://adoc.pub/k-o-n-f-l-i-k-t-n-i-s-i-t-u-a-c-e.html>>.
5. BESIP. O BESIP. Historie BESIP. [Online]. Copyright © [cit. 2023-02-22]. Dostupné z WWW: <<https://besip.cz/Pro-odborniky/O-Besip/Historie-BESIP>>
6. BESIP. Hřiště. Tematický plán dopravní výchovy pro 4. ročník. [online]. Copyright © 2022 [cit. 2023-02-10]. Dostupné z WWW: <<https://besip.cz/Besip/media/Besip/data/web/soubory/dopravni-vychova/hriste/Tematicky-plan.pdf>>.
7. BESIP. Účastníci silničního provozu. Cyklisté. [online]. Copyright © 2022 [cit. 2023-02-06]. Dostupné z WWW: <<https://besip.cz/Ucastnici-silnicniho-provozu/Cykliste/Povinna-vybava-jizdniho-kola>>. [cit. 2023-02-10]
8. BESIP. Vzdělávání. Dětská dopravní hřiště. [online]. Copyright © [cit. 2023-02-10]. Dostupné z WWW: <<https://besip.cz/Vzdelavani/Detska-dopravni-hriste/DDH>>.
9. BESIP. Vzdělávání. Projekty a soutěže. Projekty dobré praxe. [online]. Copyright © 2022 [cit. 2023-02-22]. Dostupné z WWW: <<https://besip.cz/Vzdelavani/Projekty-a-souteze/projekty-dobre-praxe>>.
10. BEZPEČNÉ CESTY. Dopravní výchova v rodině. [online]. Copyright © [cit. 2023-01-26]. Dostupné z WWW: <<https://www.bezpecnecesty.cz/cz/dopravni-vychova/dopravni-vychova-v-rodine>>.
11. CENTRUM SEMAFOR. Služby. Mobilní dopravní hřiště. [online]. Copyright © 2023 [cit. 2023-01-29]. Dostupné z WWW: <<https://centrum-semafor.cz/sluzby/mobilni-dopravni-hriste/>>.

12. CENTRUM SLUŽEB PRO SILNIČNÍ DOPRAVU. Články a zprávy. Cyklisté a chodci. [online]. Copyright © 2014 [cit. 2023-04-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.cpspd.cz/768-cykliste-a-chodci>>.
13. DZ STAVEBNÍ. Informativní dopravní značky. webnode.cz [online]. Copyright © [cit. 2023-02-04]. Dostupné z WWW: <<https://www.dz-stavebni.cz/informativni-dopravni-znacky/>>
14. DZ STAVEBNÍ. Příkazové dopravní značky. webnode.cz [online]. Copyright © [cit. 2023-02-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.webnode.cz/o-nas/>>.
15. MARKÉTINA DOPRAVNÍ VÝCHOVA. Semináře pro pedagogy. [online]. Copyright © 2010-2023 [cit. 2023-02-22]. Dostupné z WWW: <<https://www.dopravnivychova.cz/seminare-pro-pedagogy>>.
16. METODICKÝ PORTÁL RVP.CZ. Články. Podklady k výuce. [online]. Copyright © [cit. 2023-02-16]. Dostupné z WWW: <<https://clanky.rvp.cz/clanek/s/Z/16447/PODKLADY-K-VYUCE-TEMAT-DOPRAVNI-VYCHOVY-V-ZAKLADNICH-SKOLACH.html?rate=2>>.
17. MINISTERSTVO DOPRAVY ČR. Média a Tiskové zprávy. mdcr.cz. [online]. Copyright © [cit. 2023-02-04]. Dostupné z WWW: <<https://www.mdcr.cz/Media/Media-a-tiskove-zpravy/Mapa-dopravnich-hrist-ci-lepsi-pomucky-pro-vyuku>>.
18. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Rámcový vzdělávací program základního vzdělávání. edu.cz. [online]. Copyright © 2022 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z WWW: <<https://www.edu.cz/rvp-ramcove-vzdelavaci-programy/ramcovy-vzdelavacici-program-pro-zakladni-vzdelavani-rvp-zv/>>.
19. OBSERVATOŘ BEZPEČNOSTI SILNIČNÍHO PROVOZU. Bezpečnostní informační kampaně. [online]. Copyright © [cit. 2023-02-20]. Dostupné z WWW: <<https://www.czrso.cz/clanek/bezpecnostni-informacni-kampane-pro-ucastniky-silnicniho-provozu/?id=1351>>.
20. PEDAGOGICKÁ FAKULTA MASARYKOVY UNIVERZITY. Knihy a texty. Vývoj dopravní výchovy. Ped. Muni. [online]. Copyright © 2023 [cit. 2023-01-24]. Dostupné z WWW: <<https://www.ped.muni.cz/z21/knihy/2009/32/32/texty/provalilova.pdf>>.
21. POLICIE ČR. Články. Prevence. Chodec - účastník silničního provozu. [online]. Copyright © 2023 [cit. 2023-02-03]. Dostupné z WWW: <<https://www.policie.cz/clanek/chodec-ucastnik-silnicniho-provozu.aspx>>.

22. PROJEKT VIDĚT A BÝT VIDĚN. O projektu vidět a být viděn. [online]. Copyright © 2023 [cit. 2023-02-06]. Dostupné z WWW: <<https://www.videt-a-byt-viden.cz/o-projektu>>.
23. ŘEHULKA E., Škola a zdraví 21 Praxe současné školy a výchova ke zdraví, [online]. Brno. 2008. 206 s. ISBN 978-80-7392-042-5. [cit. 2023-01-24]. Dostupné z WWW: <<https://www.ped.muni.cz/z21/knihy/2008/23/23/texty/cze/praxe.pdf>>.
24. TÝM SILNIČNÍ BEZPEČNOSTI. Stanovy společnosti. [online]. Copyright © 2010-2020 [cit. 2023-02-22]. Dostupné z WWW: <<https://www.tymbezpecnosti.cz/stranky/133/stanovy-spolecnosti.html>>.
25. ZÁCHRANNÝ KRUH. O nás. [online]. Copyright © [cit. 2023-02-22]. Dostupné z WWW: <<https://www.zachranny-kruh.cz/o-nas/>>.

Legislativní dokumenty

1. ČESKO, Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů. In Sběrka zákonů. České Republika. 2000, částka 98, s. 4570 - 4616. Dostupné z WWW: <<https://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=2000&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=6>>.

SEZNAM ZKRATEK

Apod. – a podobně

ARČs - Autoklub Republiky Československé

MŠ – Mateřská škola

Např. - Například

RVP ZV - Rámcový vzdělávací program základního vzdělávání

ŠVP – Školní vzdělávací program

ZŠ – Základní škola

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1: Interaktivní mapa dětského dopravního hřiště	20
Obr. 2: Mobilní DDH v tělocvičně	21
Obr. 3: Příkazová dopravní značka stezka pro chodce	24
Obr. 4: Příkazová dopravní značka stezka pro chodce a cyklisty	25
Obr. 5: Informativní dopravní značka pěší zóna	25
Obr. 6: Povinná výbava jízdního kola.....	28

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Jak se jmenuje tvá škola?.....	38
Graf 2: Jak se dopravuješ do školy?.....	39
Graf 3: Jak se zachováš, je-li v blízkosti přechod pro chodce?	40
Graf 4: Zúčastnil/a ses někdy ve škole, mimo školu či online nějaké besedy týkající se dopravní výchovy?	41
Graf 5: Používáš helmu při jízdě na kole?	42
Graf 6: Víš, od kolika let můžeš jezdit sám/sama po silnici?	43
Graf 7: Poutáš se v autě?	44
Graf 8: Spadlé železniční závory na přejezdu signalizující „stůj“ se týkají... ..	45
Graf 9: Účastníkem silničního provozu je... ..	46
Graf 10: Jezdec na elektrokoloběžce.....	47
Graf 11: Po přechodu pro chodce se chodí... ..	48
Graf 12: Kde jsi získal/a nejvíce informací o dopravní bezpečnosti?.....	49
Graf 13: Hypotéza č. 3: Účast dětí na besedě	50

SEZNAM GRAFŮ K OBRÁZKOVÉMU TESTU

Graf k obrázkovému testu 1: Pozor, děti	51
Graf k obrázkovému testu 2: Zákaz vjezdu všech motorových vozidel	51
Graf k obrázkovému testu 3: Hlavní silnice.....	52
Graf k obrázkovému testu 4: Dej přednost v jízdě.....	52
Graf k obrázkovému testu 5: Stůj, dej přednost v jízdě.....	53
Graf k obrázkovému testu 6: Jednosměrný provoz	53
Graf k obrázkovému testu 7: Přejechání pro chodce	54
Graf k obrázkovému testu 8: Pozor přechod pro chodce	54
Graf k obrázkovému testu 9: Zákaz vjezdu jízdních kol	55
Graf k obrázkovému testu 10: Příklad směr jízdy vlevo	55
Graf k obrázkovému testu 11: Zákaz vstupu chodců	56
Graf k obrázkovému testu 12: Slepá silnice	56
Graf k obrázkovému testu 13: Železniční přejezd bez závor	57

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 – dotazník

Příloha 2 – obrázkový test

PŘÍLOHY

Příloha 1- dotazník

Dotazník k bakalářské práci

Vzdělávání žáků v bezpečnostním tématu dopravní výchovy

Jsem studentkou 3. ročníku Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích. Píši bakalářskou práci na téma vzdělávání žáků v bezpečnostním tématu dopravní výchovy, kde je mým cílem porovnat úroveň znalostí žáků 1. stupně na vybraných základních školách ve městě a na vesnici. Touto cestou bych Vás ráda poprosila o vyplnění následujícího dotazníku. Dotazník je zcela anonymní.

1) Do jaké třídy chodíš?

---

2) Jak se jmenuje tvá škola?

---

3) Jak se dopravuješ do školy?

- a) Pěšky
- b) Na kole, koloběžce
- c) Autem s rodiči
- d) Autobusem, vlakem

4) Jak se zachováš, je-li v blízkosti přechod pro chodce?

- a) Jdu mimo něj
- b) Přejdu po přechodu
- c) Přejdu, kde zrovna potřebuji mimo přechod

5) Zúčastnil/a ses někdy ve škole, mimo školu či online nějaké besedy týkající se dopravní výchovy?

- a) Ano
- b) Ne

6) Používáš helmu při jízdě na kole?

- a) Ano
- b) Ne

- c) Jen, když jedu s rodiči
  - d) Nemám ji
- 7) Víš, od kolika let můžeš jezdit sám/sama na kole po silnici?
- a) Od 6 let
  - b) Od 10 let
  - c) Od 15 let
- 8) Poutáš se v autě?
- a) Ano vždy
  - b) Nepoutám, rodiče to nevyžadují
  - c) Někdy ano, někdy ne
- 9) Spadlé železniční závory na přejezdu signalizující „stůj“ se týkají...
- a) Pouze řidičů
  - b) Pouze chodců
  - c) Všech účastníků silničního provozu
- 10) Účastníkem silničního provozu je...
- a) Pouze ten kdo řídí automobil
  - b) Každý kdo se pohybuje po silnici nebo ulici
  - c) Pouze ten kdo řídí nějaké vozidlo
- 11) Jezdec na elektrokoloběžce...
- a) Musí nosit za jízdy přilbu do 18 let
  - b) Může jezdit v jakémkoli věku po chodníku
  - c) Nemusí za jízdy nosit přilbu
- 12) Po přechodu pro chodce se chodí...
- a) Vlevo
  - b) Není to určeno
  - c) Vpravo
- 13) Kde jsi získal/a nejvíce informací o dopravní bezpečnosti?
- a) Od rodiny
  - b) Ve škole
  - c) V zájmovém kroužku _____
(popř. napiš v jakém kroužku)

Příloha 2- obrázkový test

☐		<p>PŘÍRAĎ NÁZVY K DOPRAVNÍM ZNAČKÁM</p> <p>1. Slepá silnice</p> <p>2. Železniční přejezd bez závor</p> <p>3. Pozor, přechod pro chodce</p> <p>4. Děti</p> <p>5. Prikázaný směr jízdy vlevo</p> <p>6. Stůj, dej přednost v jízdě!</p> <p>7. Zákaz vjezdu jízdních kol</p> <p>8. Dej přednost v jízdě</p> <p>9. Zákaz vjezdu všech vozidel</p> <p>10. Jednosměrný provoz</p> <p>11. Zákaz vstupu chodců</p> <p>12. Přechod pro chodce</p> <p>13. Hlavní silnice</p>	☐	
☐			☐	
☐			☐	
☐			☐	
☐			☐	
☐			☐	
☐			☐	